ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީ ޔައުމިއްޔާ

ލާމަރުކަޒީ ކޮމިޓީގެ 30 ވަނަ ބައްދަލުވުން

13 ނޮވެންބަރު 2019

ބައްދަލުވުން ބޭއްވުނު ތަން: ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގ (ކޮމިޓީ ރޫމް 3)

ފެށުނު ގަޑި: 12:30

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެއްވުން:

بسم الله الرحمن الرحيم. އާދެ، ކޮމިޓީގެ 30 ވަނަ ބައްދަލުވުން. މި ބައްދަލުވުމުގައި ވެސް މި އޮތީ، ލާމަރުކަޒީ އުސޫލުން ހިންގުމުގެ ޤާނޫނަށް އިޞްލާޙުގެނައުމަށް ހުށަހެޅި ފަރާތްތަކާ ބައްދަލުކުރަމުންދާއިރުގައި ހޯޕް ފޯ ވިމެން އަދި ޓްރާންސްޕެރަންސީ މޯލްޑިވްސްއާ އެއްކޮށް ބައްދަލުކުރުން. އެހެންވީމާ، އެ ބޭފުޅުން ދަންނަވާލަދެއްވާ! (ވަގުތުކޮޅަކަށް ހުރަސް) އައްސަލާމް ޢަލައިކުމް. މަރުޙަބާ. ހޯޕް ފޯ ވިމެން އަދި ޓްރާންސްޕެރަންސީ މޯލްޑިވްސް. އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ބައްދަލުވުމަކީ، ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައި އޮތް، ލާމަރުކަޒީ އުސޫލުން ރާއްޖޭގެ އިދާރީ ދާއިރާތައް ހިންގުމުގެ ޤާނޫނަށް ބަދަލުތަކެއް. ދެން ބަދަލުތަކާއި ދިރާސާކުރަމުން އަޅުގަނޑުމެން މި ދަނީ. ދެން އަޅުގަނޑުމެންގެ ސުންގަޑިއަކީ، ބުރާސްފަތި ދުވަހުގެ ނިޔަލަށް މިކަން ނިންމުން. އެހެންވީމާ، ދެން އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަކުރި ހިސާބު ފަރާތްތަކާއި އަދި މިކަމުގައި، މި ވީ ދުވަސްކޮޅުގެ ތެރޭގައި ކޮންސަލްޓޭޝަން އެކި ތަފާތު ދާއިރާގައި ތިއްބެވި ބޭފުޅުންނާއި، އަދި މިކަމުގެ ކޮންސަލްޓަންޓް ހުރި ބޭފުޅުންނަށް އަޅުގަނޑުމެން ދަޢުވަތުދީގެން މިކަމުގެ ދިރާސާގައި މި ގެންދަނީ. އެގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން ޓްރާންސްޕެރަންސީ މޯލްޑިވްސް އަދި ހޯޕް ފޯ ވިމެން އަދި؛ މި ބިލުގެ ވަރަށް ބޮޑު އެއް މަޤްޞަދަކަށް އެބައޮތީ، އަންހެނުން ބާރުވެރިކުރުމަށް ވަކިވަކި މަސައްކަތްތަކާ އަދި ކައުންސިލްގައި ކުރިން ހުރި ބަދަލުތަކާ އިތުރަށް އަންހެނުންގެ ކޮމިޓީއާއި އަދި ސިޔާސީ ގޮތުން އަންހެނުން ބާރުވެރިކުރުމަށް އިންތިޚާބީ މަޤާމުތަކަށް އަންހެނުންނަށް އަންހެނުންގެ ވަކި ޕަސެންޓޭޖެއް އެ ކައުންސިލްތަކަށް ހިމެނުމަށް ވެސް ސަރުކާރުން ބޭނުންވޭ. އަދި އަޅުގަނޑުމެންނަށް މުޅިއަކުން އެއީ ކޮންސެޕްޓަކަށް ކުރާ ކަމެއް އަދި އެކަން އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް އެއްބަސްވެވޭނެ ނޫން. އެކަމުގައި ވެސް ޚިޔާލު އޮތް ކަމަށް ފެންނާތީ މި ބޭފުޅުންގެ ޚިޔާލު އަޅުގަނޑުމެން އަޑުއަހާލަން ބޭނުން. އެހެންވީމާ، ފުރަތަމަ ޖަމްޢިއްޔާތަކަށް ފުރުސަތު ދޭނަން. އަދި އެއަށްފަހު އަޅުގަނޑުމެންގެ މެންބަރުންނަށް، އެ ބޭފުޅުންގެ ފަރާތުން މި ބޭފުޅުންގެ ފަރާތުން ސާފުކުރަން ހުރި ކަންކަމާއި ނުވަތަ އިތުރު ކަމެއް ހިއްސާކުރުމަށް ފުރުސަތު ދޭނަން. ފުރަތަމަ އަޅުގަނޑު ފުރުސަތު ދޭނަން ހޯޕް ފޯ ވިމެންއަށް. އަނީސާ އަބްދުﷲ ފައުންޑަރއަށް.

ހޯޕް ފޯ ވިމެންގެ ފައުންޑަރ އަނީސާ އަބްދުﷲ ފާހަގަކޮށްލެއްވުން:

ކޮމިޓީން އަޅުގަނޑުމެންނާ ބައްދަލުކުރުމުގެ މި ފުރުސަތު ދެއްވީތީ ވަރަށް ޝުކުރިއްޔާ. ހޯޕް ފޯ ވިމެން، ދެން ނަމުން ވެސް އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ، އަޅުގަނޑުމެންގެ ޖަމްޢިއްޔާގެ މަޤްޞަދަކީ މަސްލަހަތު އަންހެނުންނަށް ޖިންސީ އަނިޔާ ހުއްޓުވުމަށް މަސައްކަތްކުރުމާއި އަދި ސިޔާސީ ގޮތުން އަންހެނުން ބާރުވެރިކުރުން. މަޤްޞަދަކީ ދަ

ކަމެއްގައި އަޅުގަނޑުމެން އެންމެ ބޮޑަށް މަސައްކަތްކުރަނީ. ދެން މި ގާނޫނަށް ފުރަތަމައިން އިސްލާހު ހުށަހަޅުއްވާ، ސަރުކާރުން ހުށަހެޅުއްވިއިރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަރަށް ގިނަ ދުވަސް ވަންދެން މިކަމާ ބެހޭ ގޮތުން ވަކާލާތުކުރުމުގައި ވާހަކަދެކެވިފައި އޮތް އެއް ކަމެއް އެއީ، [illegible] ސްޕެޝަލް [illegible] އަޅުގަނޑުމެން މި [illegible] އަންހެނުން ސިޔާސީ ގޮތުން ބާރުވެރިކުރުމަށް [illegible] ގޮތުން. މިއީ ހަޤީޤީ ކަމެއް ނޫން. އަޅުގަނޑުމެން ވެސް ދާއިމީ ކަމަކަށް މިކަން ހަދާކަށް ވެސް ބޭނުމެއް ނޫން. ދެން އެހެންވީމާ، މިހާރު 33% [illegible] ޖާގަ ކައުންސިލްތަކުގައި؛ ރަށު ކައުންސިލް، ސިޓީ ކައުންސިލްތަކުގައި އަންހެނުން ހިމަނުއްވަން އެބައޮތް 33% ރިޒަރވްކޮށްފަ. ދެން އޭގެ މާނައަކީ، އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ، މި ކޯޓާގެ؛ މިދެންނެވި ކައުންސިލްތަކުގެ މިހާރު ހުރި ގޮތުން [illegible] ހުރި [illegible] މި ހުންނާނީ މިން މެންބަރުންގެ [illegible]. އެހެންވީމާ، [illegible] އެއް އަންހެނަކު އެ ކައުންސިލުގައި އިންނަވާނެ ކަމަށް. އެހެންވީމާ، އެކަން އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ވަރަށް ފާހަގަކުރަން. ވަރަށް [illegible] ކަމެއްގެ ގޮތުގައި، އެކަން [illegible] މި [illegible] ކަމަށް ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ތާއީދުކުރަން. ދެން އަނެއް ކަމަކީ، މި މާއްދާއަށް ހަމަ 3-56 މިހާރު މި އޮތް ގޮތުން [illegible]. އޭގައި އިތުރަށް އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންވަނީ 33% އަންހެނުން، އޭގެ މެދުގައި، މިން [illegible] އެއްބައި އަންހެނުން ވިޔަސް ވެސް ދެން ހުރި [illegible] އަންހެނުންނަށް [illegible] ގާނޫނުގައި [illegible]. އެހެންނޫނިއްޔާ [illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible] އެއީ [illegible] ގާނޫނަށް ގެނެސްދެއްވާނަންތޯ؟ [illegible] އަޅުގަނޑު [illegible] ވަރަށް މުހިންމު. އެއީ 33% ކަނޑައެޅިގެން [illegible] ތާއީދުކުރަން. އެކަމަކު ދެންހުރި [illegible] ވެސް ކުރިމަތިލައިގެން ފިރިހެނުންނާ ވާދަކޮށްގެން އަންހެނުން [illegible] [illegible] ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން [illegible]، ކައުންސިލުތަކުން [illegible] ފިރިހެނުންނާއި އަންހެނުންނާ ވާދަކޮށްގެން އިންތިޚާބުކުރެވޭ ބައެއް މި އަންނަނީ. އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް ގާނޫނުގައި [illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ ބޭނުމެއް. ދެން އަޅުގަނޑުމެން...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

[illegible] [illegible] އިސްލާހަށް މި [illegible]؟ އެހެންވީމާ، [illegible] ދެއްވާނަން ދެއްތޯ. އާދެ!

[illegible] ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓީއަކީ ވެސް 5 އަހަރުދުވަހުގެ ދައުރަކަށް އިންތިޚާބުކުރާ [illegible] [illegible] ކައުންސިލްތަކުގެ އިންތިޚާބު ކޮމިޓީތަކުގެ އިންތިޚާބާއި ހަމަ އެކީގައި [illegible]. ބަޖެޓް ވެސް [illegible] [illegible]. މަސައްކަތް ވެސް [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible]. އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް ބަލާއިރު

ވެސް އެއީ ކޮމިޓީއެއްގެ ކަމެއްގެ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދެކެވޭތީ އެ އިސްލާހު ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ހުށަހަޅަން ބޭނުންވޭ. ދެން އާދައިގެ ގޮތުން ކުރިން ވެސް އަޅުގަނޑު ބުނިން އެ ވާހަކަ ދަންނަވަން. އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްތަކާ ކޮމިޓީގެ ހަރަކާތް އެއީ ދެން ކޮމިޓީން އިންތިޚާބުކުރެވޭ ގޮތުގައި މިހާރު ބިލުގައި އޮތް ގޮތުން ފެށިގެން. އެ މިހާރު ކައުންސިލުތަކުގެ އުސޫލުން އޮފީހުގެ ކަންތައްތައް ހަމަޖެއްސުމަށްޓަކައި ބަދަލުކުރަން. ގަސްދުކޮށް އެ ބިލުގައި ގެނެސްފައިވާ ބަދަލަކީ، ކައުންސިލުތަކުގެ ފުރިހަމަ ކައުންސިލްގައި ކައުންސިލުތަކުގެ މަސައްކަތްތަކުގައި ބައިވެރިވުމާއި ނިންމުންތަކުގައި އެ މިހާރުގެ ހުރިހާ ފަރާތެއް ވެސް، އެ މިހާރުގެ ހުރިހާ ފަރާތެއް ދޫކޮށް. ދެން ކައުންސިލުގެ މަސައްކަތްތަކުގައި ވެސް އަންހެނުންނަށް ވަކި ދައުރެއް، ޒިންމާދާރުކަމާއި ވަކި ދައުރެއް ނުލިބޭނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ތަޢާރުފްކުރަން މި މަސައްކަތްތަކާ ގުޅިގެން ހަމަޖެހިފައިވާ ގޮތާއި، ކައުންސިލުތަކުގެ އުސޫލު. އެއީ އަންހެނުން ފާހަގަކުރެވޭ ގޮތެއް ސިޔާސީގޮތުން ވަރަށް ބޮޑަށް ބަދަލުކުރަން މި ކައުންސިލުތަކާ ކަމަށް، ނޫނީ ކަމަކަށް ހުރި ކައުންސިލްގައި ވެސް އުޅެނިވި ކަމަށް. ހަމަ އެ ގޮތުގައި ގޮތެއް ބަޔާންކުރާ ގޮތަށް އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓީއާ ވެސް، ކައުންސިލުގެ މަސައްކަތްތަކުގައި އެގޮތަށް ބައިވެރިވެ އުޅޭތީ މިހާރު ކަމަށް. އެކަމަކު ކޮންމެހެން ވޯޓުގައި ބައިވެރިވުން، ކައުންސިލުން ވޯޓުދިނުން ނިންމާ ކަންކަމުގެ އިސް އޮފިޝަލް މެންބަރަކަށް ވޯޓުދިނުމުގެ ޙައްޤެއް ނޫން. އެހެންވީމާ، ޤާނޫނުގައި އެކަން ބަޔާންކުރެވިފައިވާތީ ވެސް އަޅުގަނޑުމެންގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ނޫން އަންހެނުން މިހާރު ކައުންސިލުތަކުގައި ހުރި ގޮނޑި ބަލާއިރު އަދަދުން ހާސް ޖުމްލަ ގޮނޑިއަކުން މި ދަންނަވައިލާފާނަން އެ ވާހަކައެވެ. އާދެ! ދެން އަސްލަކީ ފަހަރުގައި އިސްވެރިން އެކަމަށް ވިސްނާލަން ޖެހޭތީ މިއަދު ބަލާ ގޮތުން.

ލޯކަލް ކައުންސިލްގެ ބަދަލުތަކާއި އަންހެނުން އަބަދުވެސް ވާހަކަދައްކާލުން:

އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ. ދެން ހަމަ މި ފުރުސަތު ދެއްވީތީ ހަމަ ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރު އަދި ހުރިހާ މެންބަރުންނަށް ވަރަށް ބޮޑަށް އަޅުގަނޑު ޝުކުރުދަންނަވަން. ދެން މިކަމުގައި އަޅުގަނޑު ފުރަތަމައިން ވެސް ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވާ ކަމަކީ، އަޅުގަނޑުމެން ތަފާތުކަމެއް ސިޔާސީ ދާއިރާގެ ބައިނަލްއަޤްވާމީ ގޮތުން ޙައްޤެއް ވެސް އަދި ދުނިޔޭގައި ވެސް އަދި ސިޔާސީ ދާއިރާއަށް ބައިނަލްއަޤްވާމީ ގޮތުން ވަރަށް ބޭނުންވާ މިންވަރު އިހުތިރާމް ކުރަން ސިފައެއް ދޭން. ބައިނަލްއަޤްވާމީ ގޮތުން ވަކި ޤާނޫނުތަކާއި، ފާހަގަކުރެވޭ، މިގޮތުން ކުރިއަރާފައި ވާކަމާއި ޓާރގެޓްތަކެއް އަނެއް ބޭނުންކުރެވޭ. އެ ތަނުގެ އެކި ޓާރގެޓްތަކުގެ ކޯޓާ ނުވަތަ ބައިނަލްއަޤްވާމީ މިންގަނޑު އެބަ ގޮތަށް. އެއީ މިގޮތުގެ ބައިނަލްއަޤްވާމީ ފެންވަރަށް ބަލައިގަތުމުގައި އަޅުގަނޑު މި ފާހަގަކުރަން މިގޮތުން ދެކެވޭ ފާހަގަކުރެވި، ޖެންޑަރ ބޭނުންކުރަން ވެސް ކޯޓާ ޓާރގެޓްތަކެއް އެއްގޮތް ބަހުސްގެ ފާހަގަކުރެވޭ ދޭން. އަސްލުކޮށް ބައިނަލްއަޤްވާމީ ޗާޓަރުތަކާއި ގުޅުންހުރި މިންގަނޑު ވެސް ބައިނަލްއަޤްވާމީ ޓާރގެޓްގައި ވެސް ގުޅިގެންދާ، ދުނިޔޭގައި ބައިނަލްއަޤްވާމީ ކަމެއް ވެސް ގުޅިގެންދާ ކޯޓާ ޕާޓީތަކުގެ ކަމުގައި މިގޮތް ބަލައިގަތުން. ސިޔާސީ ކަނޑައެޅިގެން ބައި ގުޅުން އަޅުގަނޑު

ފާހަގަކޮށްލާނަން. ރުވާންޑާ ކަހަލަ މިސާލުތަކަކީ އެ ބޭފުޅުން އެ ގެނައި ކޯޓާ ސިސްޓަމުގެ ތެރެއިން، ގެނެސް މިހާރު ހަމަ ވަރަށް މަތި ޕަސަންޓޭޖެއް، ހަމަ ދުނިޔޭގެ ފެންވަރުން އެންމެ މަތި ޕަސަންޓޭޖު އަންހެނުން ޕާލިމެންޓުގައި ތިބި ރުވާންޑާގައި. އެ ބޭފުޅުން އައީ ކޯޓާ ސިސްޓަމުގެ ތެރެއިން. އަޅުގަނޑުމެން މިހެން ފާހަގަކޮށްލަންޖެހޭ ސަބަބަކީ، ރާއްޖޭގެ މަޖިލިސްތަކުން ތާރީޚުގައި ފާއިތުވެދިޔަ 20 އަހަރު އިނގޭތޯ، އެ ހޮވިގެންދިޔަކަން 4 މަޖިލީހަށް ބަޔާނުގައި ޕަސަންޓޭޖު މި އަންހަނި ދަނޑިވަޅުން، ދަނޑިވަޅުން އިނގޭތޯ. 12% އިން ފިރިގެން މިހާރުގެ އަދަދަކީ 4.8 އޭ އަޅުގަނޑު ހަނދާންވާން. ހަމަހަމަ ޕޮއިންޓް ތިންމަސް ޕަސަންޓޭޖެއް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގައި ވެސް ޕަސަންޓޭޖު ދަށްވެފައި މި އޮތީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގޭ ޤާއިމުކުރާކަން ކުރިމަތިވާ ފާހަގަކުރެވުން އަންނައިރުގައި އަޅުގަނޑުމެން މިކަހަލަ އިންޓަވިއުތަކުގައި މިދަނީ ވަކިން ފެނަމުން. އެހެންވީމާ، މިއީ އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނާލަންޖެހޭ ކަމެއް ކަމުގައި އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން. އެއީ އެއް ސަބަބު. ދެން އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ އެބަހުރި ފާހަގަކުރެވިގެން، ޕޮލިޓިކަލް ބައެއް މަސްއަލާ ބައިވެރިކަން އަޅުގަނޑު ހުންނާން ހަމަ މިދިޔަ އަހަރުތަކުގެ ތަޖުރިބާއިން މަސައްކަތްކުރަން ކެމްޕޭންތަކުގެ އިންތިޚާބުތަކުގެ ވެސް ކަސް، ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ބައިވެރިކަން، މައުލޫމާތު ކުރުމުގެ ކަހަލަ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަރަށް އުނދަގޫ ކަންކަން ފާހަގަކުރެވި ކަންތައްވެސް ވަރަކަށް އަޅުގަނޑުމެން މިކަހަލަ ބަލައިލުމުން ކޯޓާ ސިސްޓަމުގެ ވަކާލާތު ނުވަތަ ޖެންޑަރ ސިޔާސަތުވެސް މީސްމީޑިޔާގެ ފަރާތުގެ ގެންނަންޖެހޭނެ. ދެން އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި ފާހަގަކޮށްލަން. ނޫސްވެރިކަން އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް އުނދަގޫ ކަމެއް، ހަމަ ފުރަތަމަ އިސްތަން ފިޔަވަޅުތަކުން ކައުންސިލްތަކުން ހަމަ ބަޖެޓެއް ހަމަ އެކަހެރިކޮށް ކަމަށް ހަމަޖެހިގެންދިޔަ އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް އުފާކުރާނެ ކަމެއް. ހަމަ އާއްމުކޮށް ބަޖެޓެއް ހަމަޖެހިގެންދާއިރުގައި ޤާނޫނުތަކުގެ، ބައެއް ޤާނޫނުތަކުގެ ބަދަލުގައި ކައުންސިލްތަކުން ޖެންޑަރުގައި ދެން އިމްޕްލިމެންޓްކުރުމުގެ ވާހަކަ. ހިއްސާކޮށްލަން ގޮތަކީ އިންޑިއާ ހިމާޔަތުގެ [illegible]، ބޭނުމެއް [illegible] [illegible] ގާނޫނުތަކުގައި ވަޒީފާ [illegible]، ކައުންސިލްތަކުން ކަނޑައަޅައި [illegible] އިމްޕްލިމެންޓްކުރުމުގެ ވާހަކަ. ދެން އަޅުގަނޑު އުއްމީދު، ބަޖެޓު އިތުރުކޮށްފައިވާ [illegible] ޕަސަންޓޭޖަކުގައި ހަމަޖެހިގެން އެ ކަންކަމުން ދެން މިއީ އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް ބޮޑަށް ބޭނުންވާ ކަމެއް. އެއީ ގައިޑްލައިން، މިވަނީ ޕަސަންޓޭޖު މިވަނީ ކަންކަމަކަށް ގައިޑްލައިން، އިޖުތިމާޢީ ކަމަށް ނުވަތަ ޕާޓީ ރައްޔިތުންގެ ގައިޑްލައިންތަކުން ކަމަށް ބައިވެރިކަން މިއީ ވަރަށް ރަނގަޅު ކަމެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ކުރަމުން. އެއީ ސަބަބަކީ، މި ބަދަލުތަކުން ވެސް ގިނަކަމުން، އަޅުގަނޑުމެން ވެސް ހަމަ [illegible] ދައުރު ވެސް ވަރަށް ގިނަކަމަކު ކަމެއް، ހަމަ އާއްމުކޮށްވެސް ނުކުރެވުނު ނޫން. އެއްނަމަވެސް، ދަނީ ހުންނަ [illegible] އެހެ ވަރަށް [illegible] [illegible] [illegible] ހަމަ ވަރަށް ރަނގަޅުން، އެބަހުރި ކަމަށް ވަރަށް ރަނގަޅު ކަންކަން [illegible] [illegible] ކައި، ކައުންސިލްތަކުން ކުރައްވާ ކައި އިނގޭތޯ. ހަމަ [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެން ޕާޓީ ދައުރުގެ ވެސް ދެން ކައުންސިލްތަކުން

އެ ބޭނުމެން ސަމާލުކަން ދެއްވަން. އަޑުގަނޑުގެން ގަބޫލުކުރެވުނީ، މި ވަގުތު އަޑުގަނޑުގެން ބަދަލުވީ އޮޑިޝަންތަކުގައި ވެސް ވަކި ޕަސެންޓޭޖެއް އެ ކަންކަމަށް ދަރިއެއްނަން މި ވަގުތު އަޑުގަނޑުގެންނަން އެންމެ ރަނގަޅަށް އެކަން ގެންދޭނީ. އެހެންވީމާ، އެއީ އަޑުގަނޑުގެން ފާހަގަކުރައްވަނީ؛ ދެން މާފުކުރައްވާ! މިހެން ދެންނެވިއަސް، ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ނުބައްދަލު ބައެއް ކަހަލަ ޕްރޮޖެކްޓެއް ނުވަތަ މަސައްކަތްތަކެއް ކުންފުންޏެއްގައި ރަށްރަށު އިޖުތިމާޢީ ކަންކަމުގައި ކުޑަވީމާ ހުންނަ ހަރަދަށް ދެން އިސްތިޢުމާލު ކަންކަމުގައި ބައިވެރިވުން، އެބަހުރި ނިމުނީ ގޮތަކަށް އެކަން ދެކިފަ. އެހެންވީމާ، އެކަހަލަ ބައެއް ކަންކަން އެބަހުރި. ދެން އަޑުގަނޑު ކުރިއެރުވުމަށް ދެން ހަމަ.

ރިހާސަލުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ބްރާންސްޓޫރަންސީ.

ބްރާންސްޓޫރަންސީ ޕްރޮސެސްގެ އެފަރާތުން އަމިއްލަ ގެއިޓްކަބަރު އައިމަން ރަސްމީ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. ބްރާންސްޓޫރަންސީ ޕްރޮސެސްގެ ފަރާތުން ވެސް ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރު ދަންނަވަން ބޭނުންވޭ، ޖަމްޢިއްޔާ ޖަމާޢަތްތަކާއި، މި ދާއިރާގައި މަސައްކަތްތެރިން ޖަމުޢިއްޔާ ބައްދަލުކުރުމުގެ ފުރުސަތުގައި ވިދާޅުވީމަ. ދެން ފަރުވާތެރިކަމާ ނިޒާމުން ހަރުދަނާކަމާ އެއްކޮށް ބަދަލުގެނައުމުގެ ވާހަކަ ދެކެވުނު، ޖަމްޢިއްޔާތަކުގެ ދައުރު ވެސް ވަރަށް މުހިންމު. އެކަން ބަލައިގަން ސަރުކާރާއި، އެމް.ޖީ.ޕީއާއި އަދި މަޖިލީހުން މި ކުރާ މަސައްކަތްތަކުގައި ވިދާޅު ގެންނަން މި ދަސްކުރުމަށް ވަރަށް ގިނަ އިސްލާހުތަކާ ބޭނުން ޖެހޭ ބަދަލުތަކެއް ވާން. އެންމެވެސް، އެ ހުރި ބަދަލުތަކާއި ގެނައުމުގައި ވިސްނުންތަކާ ވަރަށް ބައިވެރި ކަންކަމެއް ވެސް އެބަހުރި. އެހެންވީމާ، ބްރާންސްޓޫރަންސީ ޕްރޮސެސްއިން މިހާރު ވާނީ ހަރަދުގައި މަޖިލީހަކުން ކުރެވިފައި ކުރުދުރުގައި ހުރި ވަކިވަކި ކަންކަމާ ގުޅޭ ގޮތުން ސުވާލުތައް އެއްވެއްޖެއްޔާ ހަމަ މި ވަގުތު ޖަވާބުދާރީވުން. އެންމެވެސް، ވަކިން ހައްލުކުރަން ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވޭ، އަނީސާ ވެސް، އަންވަރު ވެސް ފަރުދީކޮށްލެވި ފަދައިން، އަންނަނިވި ބައިވެރިވުން އިތުރުކުރުމަށް މި ކުރާ މަސައްކަތަކީ މާއްދާތަކާ ވާހަކައާއި، އަދި އަނީސާ ވެސް، އަންވަރު ދެއްކި ވާހަކައަށް ވެސް ތާއީދުކުރާ ވާހަކައިން ކުރިއަށް ދަންނަވާލާނަން އެހީތެރިކަމާ ހޯދުމަށް ބޭނުންވޭ، އަންނަނިވި ބައިވެރިވުމުގެ ވާހަކަދެއްކެވި، އަސްލު ބައިވެރިވުމުގެ ކަމާ ނުވާ ގޮތަށް، މި ދައްކަނީ އަންނަނިވި ބައިވެރިވުމުގެ ވާހަކަދެއްކެވީ ނޫން. މި ދައްކަނީ ޖަވާބުދާރީ ކަމާގުޅޭ ވާހަކަ. ކުރިމަތި ކަންތައްތަކުގައި މަސައްކަތް ކުރި ވާހަކައާއި، ޖަވާބު ދޭ ވާހަކައާއި، މި ކުރީގެ ކަމަށް މައިގަނޑު މުސްކުޅިކަމާ މި ވަގުތު މަސައްކަތަކަށް މި ވެސް، ރައްޔިތުންނަށް ޚިދުމަތް ހިންގުމުގައި ބައިވެރިވުމުގެ ފުރުސަތު ނުލިބެން.

ރައްޔިތުންނަކީ ހަމައެކަނި ފިރިހެނުންނެއް ނޫން. ރައްޔިތުންނަކީ އަންހެނުން ވެސްމެ. އެހެންވީމާ، އާބާދީގެ ދެ ބައިކުޅަ އެއް ބައިވާ އަންހެނުން ކަމަށް ވާނަމަ، ހިންގުމުގެ ނިޒާމުގެ ކަންކަން ނިންމަން ތިބީ ހަމައެކަނި ފިރިހެނުން ކަމަށް ވާނަމަ، އޭގެ މާނައަކީ، އާބާދީގެ ދެ ބައިކުޅަ އެއްބައި މީހުންގެ ވިސްނުން ހިންގުމުގެ ނިޒާމާ ހަމަހަމަކަށް ނުހިނގާނެ. އެހެންވީމާ، މިހާރު މި ދައްކާ ވާހަކައަކީ، އާބާދީގެ ވިސްނުމާއި، ޚިޔާލާއި، އުއްމީދުތަކާއި، ހުވަފެންތަކާ ނިޒާމުގެ ކުރިއަށް ގެންދިއުމުގައި ބައިވެރިކުރުމުގެ ވާހަކަ.

އެހެންވީމާ، ޑިމޮކްރެޓިކް ނިޒާމުގެ އަސާސްތަކުގެ ވަރަކަ މި ދައުރުގައި، އަސްލު އަންހެނުން ބައިވެރިވާ ނިޒާމުގެ ތެރޭގައި ބޮޑު ފުރުޞަތުތަކެއް ދައުރުގައި ދައްކާ ވާހަކައި. ބަދަލުތަކުގައި މި ދައުރުގައި، ޑިމޮކްރެޓިކް ނިޒާމު ހަމަ ހިނގަމުންދާ ވަރަކަ. އެހެންވީމާ، އަހަރެން މި ދެންނެވި ބަދަލުތަކުގެ ތެރޭގައި ވާހަކަ ދައްކަންޖެހޭ ކަމެއް މި ހުށަހަޅަނީ. ދިވެހިރާއްޖޭގައި 2003، 2004، 2، 3، 4 އިން ފެށިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގައި މި އައި އިސްލާހީ މަސައްކަތުގެ އަދި ބަދަލުތަކުގެ ތެރެއިން ކުރިއަށް ދިޔަ ކަމެއް. ވަރަށް ގިނަ ވާހަކަތައް ދެކެވުނު ކަމެއް ކަމުގައި ވާތީ، އަދި ވަރަށް ބޮޑަށް ދައުރުގައި. އަދި ޕާޓީ ސިޔާސީ، ދައުލަތުގެ ޑިމޮކްރެޓިކް ގޮތުގައި ބަދަލުކުރުމުގެ މަޤާމު، އަ ގޮތުގައި ރައްޔިތުންގެ ހަމަހަމަ ބައިވެރިވުން އެކުލެވޭ ޕާޓީތަކުގެ ވެރިކަމާއި ގޮތްގޮތުން ކަމަށް ބަލާފައި ވަކިވަކި ގޮތުން އަ ގޮތް ބަދަލުކޮށް އެކުލެވޭ ވަޒީފާތަކަށް ނުވާނެ. އެހެންވީމާ، މި ކައުންސިލްތަކުގެ ބޭނުމަކީ ވެސް، މަޖިލީހުގެ ބޭނުމަކީ ވެސް، ކެބިނެޓުގެ ބޭނުމަކީ ވެސް، ރައްޔިތުންގެ ވިސްނުމާއި، ރައްޔިތުންގެ ޚިޔާލާއި އުއްމީދުތަކާ ހުވަފެންތަކާ ހަމައެކަށް ގުޅުން ހުރުމަކީ.

އެކަން ގުޅުވާލެވޭ ހަމައެކަނި ފިރިހެނުން މިޔަ ކަމަކުން ވަކިކޮށް ބަދަލުކުރެވޭ އެއްޗެއް މެދުވެރިކޮށްގެން. އެއީ ފިރިހެނުންގެ ޚިޔާލާއި އަންހެނުންގެ ޚިޔާލާ ދެމެދުގައި ބަލަންޖެހޭ އަސާސީ މަސައްކަތުގައި ވަކިކަން ބޭނުން. އެހެންވީމާ، ދިރިއުޅުމުގެ ވަޒީފާތަކުގައި ދިމާވާ ބަހައި ކަކަތަ ކަމަކަން ވެސް ބޭނުން. އެކަންކަމުގެ އަސާސީގައި ވިޔަފާރި ޒިންމާތަކުގެ ޚިޔާލު ހިންގުމުގެ ނިޒާމަ ހަމައެކަށް ގެނައުން ވަރަކަ މި ދައުރުގައި. އެހެންވީމާ، ދިރިހުރަ ކަމަކުން ޕާލަމެންޓުގެ ބޭނުންވުން، ހަމަ ބަދަލުކުރެވޭ ވެސް އަންގަވާ ވެސް ފާހަގަކުރެ ފަހަރެއް، ފާހަގަކުރެވުނު ނިޒާމަށް ބަދަލުތަކާ ގުޅުން ވަކިން ދައުރުގައި، މިކަމުގެ މަޖިލީހުގެ ހުށަހެޅުން ވެސް ބޭނުން، މަޖިލީހުގެ ތިން ޢަދަދުގައި ފާހަގަކޮށްދީފައިވާ ވަކި. އިސްލާހީ ޢަދަދުތަކާއި، ސިޔާސީ ޢަދަދުތަކާއި، މާލީ ޢަދަދުތައް. އެހެންވީމާ، މާލީ ޢަދަދު ފާހަގަކޮށްދިނުމުގެ ބަދަލު ފާހަގަކޮށްދިނުމަށް ނިންމާލީ. އެކަން ވަކިން ބަހައިލެވޭން ފުރިހަމަ މި ދިޔައީ ވަކިވަކި ހަރަކާތްތަކުގެ ތެރޭގައި. އެހެންވީމާ، މާލީ ޢަދަދު ފާހަގަކޮށްދިނުމުގައި ވަކިވަކި ދާއިރާތަކުން ވަކިން މުހިންމު ވިސްނާލަން، ވަކިން ދައުލަތުގެ ފުއްސަވާފައި މި ދިޔައީ. ރައްޔިތުންގެ ފުއްސަވާފައި އަހަރުތަކުގެ ބަދަލުވުމަކީ ހަމައެކަނި މި ދިޔައީ. އެއްކޮޅަށްވެސް މިކަން ނިކަމެތިކަމާ ނޫން. ހަމަ މިހާރުން މިހާރުވެސް ކަނޑައެޅެން ފުރިހަމަ ވެއް. އެކަމަކު މަޖިލީހުގެ ދެކޮޅުގައި މިކަން ކުރައިރު، މަޖިލީހުގެ ގޮތުގައި ނުހަމަނުހަމަ ގޮތަށް ދައުރުގައި ޖަވާބުދާރީވުމުގެ މަޖިލީހު ޖެހުނީ

އޮތް ފަރާތަކަށް ވާތީ، ލާމަރުކަޒީ ނިޒާމަށް ގެންދިޔުމުގެ ބޭނުމުގައި ހަރުދަނާ ނިޒާމުތަކެއް

ޤާއިމުކޮށްފައި ހިނގާދިޔައިރު ވެސް ނެތް. ތަންފީޒުކުރުން މި އުޅޭ ވާހަކައަކީ، މީގެ ގޮތުން ލާމަރުކަޒީކުރުމުގައި އޮފީސްތަކުގައި

މީގެ ގޮތުން ޖަލްސާތަކުގައި ބައިވެރިވުމުގައި ހުރި ބައިވެރިވުން ނިޒާމް ވެސް އަދި އޮޅުވާ. ހަމައެކަނި

ކައުންސިލުތަކަށް ފޮނުވާ ދިނުމުގެ އުސޫލުތައް ނެތް. އެހެންވީމާ، އޭޝިއާ ފައުންޑޭޝަން، އިންޓަރ-ޕާލިމެންޓަރީ ޔޫނިއަނާއި،

ޖަމިއްޔާ ޖަމާޢަތްތަކާއި މި ހިސާބު ފަރާތްތަކުން ވެސް ހިނގާ ގޮތް މަދު ލާމަރުކަޒީ ކައުންސިލުތަކާއި ނިޒާމާ ގުޅޭ ވިސްނުން

އެބަޖެހޭ. މަދު ލާމަރުކަޒީ ކައުންސިލުތަކުގެ ނިޒާމަށް ފައިސާ ދިނުން އެކަށީގެން ނުވޭ. އެކަމުގައި އެކަށީ ނުދެކޭތީ.

އެހެންނުން. ވިސާލަތަށް، ބައިގެ ހަޔާތު ވެސް ވެގެން އޭޝިއާ އިންޓަރ-ޕާލިމެންޓަރީ ޔޫނިއަން ޕާލިމެންޓު ވަސީލަތްތަކެއް

އެބަހުރި ކައުންސިލުތަކަށް ފުރުޞަތުދިނުމުގެ އިޚްތިޔާރަކަށް ފުރުޞަތުދިނުމުގައި. ވިސާލަތަށް ބައިގެ މަސައްކަތްކުރާ،

ފުރުޞަތުތަކާއި، ޖަމާޢަތްތަކާ ހަމައެކަނި ޒިންމާ ހުރުމާއި މިކަހަލަ ކަން ކަމުގެ. ހަމައެކަނި އެކަމުގެ އިންޓަރ-ޕާލިމެންޓަރީ

ޔޫނިއަނަށް އެބަހުރިތީ ރިސާލަތު ނުވި އެކަމަށް ބަދަލުވާ ވަސީލަތްތަކެއް އެބަހުރިތީ އިޚްތިޔާރަކަށް ފުރުޞަތުދިނުން.

އެ ޕީ.އޭގައި އެކަށީގެން އެބަހުރިތީ. ފުރުޞަތު މިނިސްޓްރީގައި އެބަހުރިތީ ނުވި އެކަމަށް ފުރުޞަތު މިނިސްޓްރީ

ފަދަ މުއައްސަސާތަކުން އިސްނެގުމާ ވަސީލަތްތަކެއް ބެހެއްޓުމާ. އެހެންވީމާ، ކައުންސިލުތަކަށް ފައިސާ ދެއިރު، އެ

ފައިސާއަކީ ބަޔާނުގައި އެނގޭ ބަނދަނަޖް ނިޔާވާ ސަރުކާރު ފައިސާ ކަނޑައަޅާ ފައިސާތަކަށް ބަޖެޓުގައި

ބަޔާ ވަކިވަކިން ގޮތަކަށް ލާމަރުކަޒީ ކައުންސިލުތަކަށް މަދު ވިސްނުން ދެވިފަ. ދެން ހަމައެކަނި ފުރުޞަތެއްގެ ބަންދުވާ.

ހިނގާ ޙަރަކާތްތަކުގައި ލާމަރުކަޒީ ނިޒާމުގައި މި އަތޮޅުތަކާއި، އެފަދަ ލާމަރުކަޒީ ކައުންސިލުތަކުގައި އެކަން ފުރުޞަތުގެ އާއި ކައުންސިލުގެ

ޖާގައަށް ވަދެގަތުމަށް އިޚްތިޔާރު އާއި ހަމަ ކައުންސިލުން ކަނޑައެޅި ލާމަރުކަޒީ ކައުންސިލްތަކުގެ ދައުރު އަދި ކައުންސިލު

ކިބައިން ކައުންސިލުން ބިޔަ ވެސް އަދި ޖިންސުއަލި އިސް ވިސްނުގެ ބިޔަ ވެސް، ކައުންސިލުތަކުގެ

މަސައްކަތްގެ ގޮތުގައި ވެސް އެކަމަށް ބަޖެޓު އަންނަ އެއް ކަމަށް ކައުންސިލުތަކާއި، ވަކިން ބިނާ ކައުންސިލުތަކާއި

ކައުންސިލުތަކުގެ އިދާރީ މަސައްކަތްކުރާ އަންނަ ކަމަށްވެސް ވަކިވެގެން ނިޔަމަވެސްކަން. ކަމަށްވެސް ވަކިވެގެންއެވެ

ނުވެ. ވަކިން ބެހޭ ނިޔަމަވެސްކަމެވެ. އެހެންވީމާ، އެކަން ހަމަހަމަކުރުމަށް ގޮތަކަށް ވެސް އެބަ ވިސްނުން

އެބަޖެހޭ. ފަހަރެއްގައި ގަވާއިދުގައި ހިނގާ އެއްވެސް ނިޔާމަށް. އެހެންނަމަވެސް، މަޖިލީހުގެ ދެވަނަ ލާމަރުކަޒީ ނިޒާމު

ހިންގުމަށް މަދު ދެކޭ ވަޒީފާގެ ދެކޭގައި އެ ޕީ.އޭގައި ސިޔާސީ ޕާޓީތަކުގެ ކުރިމަތިލާ ދެކޭގައި ކަންތައްތަކެވެ

ކަހަލަ ނިޒާމުތަކުގެ، އަދި ކައުންސިލުތަކާ ދެކޭގައި ކަންތައް ކަހަލަ ނިޒާމުތަކުގެ އެބަ އެއްގޮތަށްވެގެން މި

ކަންކަން ހިންގާކަށް. އެއީ ވަކިން ކުރެވޭ މި ވަގުތު ފުރަގަސްކޮށްފައި ހުރި ކަންކަމެއްގައި. ދެން ހަމައެކަނި،

އެބަހުރި ތަނަވަސް ބަޔަކު ކައުންސިލުގެ މެންބަރުންނަށް ވެސް އަދި ލާމަރުކަޒީ ގޮތުގެ ދެކޭގައި އިސްލާމީ ގޮތުން

ކުރުން ނުވޭ. އެހެންނަމަވެސް، ވިސްނުން ވިސްނަން ވެސް ވިސްނުން ބައެއް ފަރާތްތަކަށް ބައެއް ކަހަލަ ދެކޭގައި އެބަހުރި.

ވިސާލަތަށް ބަޔާގައި ދިރިއުޅޭ 35 އަހަރު، 40 އަހަރު ވާއިރު ވެސް ހަރަކާތް ފުރުޞަތުލިބޭނެ، ލާމަރުކަޒީގައި އެބަ

ޖެހެނީ ހަސްފަތާކަށް ބަރުވެރިވާ ކަމަށް ވަކިން މިނިސްޓްރީ ހިންގުމުގައި ހުރި ބަޖެޓުން ފައިނޭންސް ފުރުޞަތު މި

ތަނީ. އެހެންނަމަވެސް، މިސާލަކަށް ދިވެހި ރައްޔިތަކު ސްރީލަންކާއަށް ފަރުވާގެ ބޭސްކުރު ހޯދާ އާދަޔާގޮތުގައި. އެހެންވީމާ، އެކަކަކު ޑޮކްޓަރަކަށް ވެސް ފުރީން. އެކަމަކު މިސާލަކަށް ގދ. ރަތަފަންދޫއަށް އުފަން، މާލޭގައި ދިރިއުޅޭތާ 30 އަހަރު. ފަހުން އަދިވެސް ގދ. ރަތަފަންދޫއަށް. އެހެންވީމާ، މިކަހަލަ ކަމެއް؛ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފަރުވާގެ ހޮސްޕިޓަލްތަކަށް ބަލައިލައިރު ކަމަކީ ވަރަށް، އެބައުޅޭ މާލޭގައި އެކަނިވެސް އެއް ފަސްޓްކްލާސް ހާއްސަ މީހުން. އެހެންވީމާ، އާދޭ މަސައްކަތް، އެ މީހުންނަކީ ސީދާ ގޮތުގައި އެ ފާމަސީތަކުން ހަރަދުކުރާ ނިޒާމުގައި ބޭސްފިހާރަ ފާމަސީތަކާ. އެއްގޮތަކަށްވެސް ބޭސްފިހާރަ ފާމަސީތަކާ. އެހެންވީމާ، ޖިއޮގްރަފިކް ނިޒާމުގައި އެންމެ ބޮޑު އަސާސަކީ، އެ ބައެއްގެ މައްޗަށް ބަސްބަސްނަން ތިބީ އެ ބައެއްގެ މަޖުބޫރުން. އެހެންވީމާ، 60 ހާސް ދިވެހިންގެ މަސްދޫބުރުންނަށް ނުރުސް އާޒާދީގައި ފަރުވާދޭ ނިޒާމަކު މި އެއް ގޮތުން. ދެން ހާދަ ދުވަހު އެއް ގޮތަކުން، މިހާރު އެއް ގޮތުން ނުރުސް، ހާސް ސަރުކާރު އެއް ގޮތް ފަހަރެއް އިސްލާމިކް ކަރުދާސް ނުރުސް. ދެން ދުވަސްކަށް ފީސްކަރަކަށް ބޮޑުވުންވެސް، ފީސްކަރަކަށް ބޮޑުވުންވެސް، އަސާސީ ޚިދުމަތްތަކުގެ ދަރިވަރުން އިތުރުކުރުމުގައި ވެސް އެކި މުދުއްދުތަކުގައި އެއް އެންމެ ބޮޑު އެއް މައްސަލައަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި އިނގިރޭސި ބަހުން މި ބަސް ފަސޯ ފާއިތުވި ތަ ގާސްސެވީ ސިސްޓަމްގެ މި ބަސް ނިޒާމު. އެހެންވީމާ، މިހާރު ހުރިހާ މިސާލަކަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ބަޔާނުގެ ވިދާޅުވުމުގައި ވިއަސް ޚާއްސަ ގާސް ހަމަޖެހުން ހާއްސަ ސަރުކާރު ދެކޮޅުގައި ގޮވަމުންދާ ނުވަތަ މިސާލަކަށް ޓެކްސްގެ ފަރާތްތަކުން ދިމާވާ ދައުލަތުގެ ހިސާބުތަކުގެ މިސާލަކަށް ފެށިގެން މީހުންގެ އާމްދަނީ ދައުލަތަށްދޭގައި. އެހެން ބޮޑުވަރުދީ ކަމަށް ވަންޏާ، 5 މީހުން ނުކުމޭ 10 މީހުން ފެތުނުބާރު ވަރަށް ކުޑަ ތަފާތުތަކަށް މި ހުރީ. އެހެންވީމާ، ހުރި މީހަކީ ކާނޫނު ފަސް ނުވާނޭ އެކި ރައްޔިތުންގެ ތަރުއީން ގޮތް މީހުން ބާރުނުވާ މީހަކު ވެސް. އެހެންވީމާ، ބަޖެޓުގައި ފުލުގެ ނިސްބަތަށް ބޮޑުވާނުރު ބޭއް ފަހަރު މިސާލަކަށް 40% ފުލު ދީބެގެން 25% ސީބީ ވެސް ދީފައިން. އެހެންވީމާ، އެ ބޮޑުބަޖެޓްގައި ފަހަރު ބޮޑު ގޮތް. މިއީ ކޮންމެހެން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުން ކުރިއަށް އެކު ވޯޓުގައި ޖާގަދީފައިވާ ޚިޔާލުތަކާ ދެކޮޅަށްވެސް މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތްތަކާ ހިސާބުގެ ތަފާތުން ވެސް މިސްރާބު ބަދަލުވެގެން ކަންކަން ކުރުމުގައި ދެކޭ. ދެން އެ ވާހަކަ ދައްކާތީ އެއްކަލަ ހިސާބުގައި ރިޔާސީ ނިޒާމަށް ބަދަލުވެގެން ސަރުކާރު ދެކޮޅު. މިއީ ބަޖެޓުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިދާރީ، އިންތިޚާބީ، ސިޔާސީ ނިޒާމުތަކުގެ ބަދަލު އެކު ކަންކަމަށް ކުރިއަށް މިއީ. މިހާރު އެއް އަހަރުން، ދެ އަހަރުން އެއް ގައުމަކުގެ ބަދަލުކުރަން ކަންކަމަށް ކުރިއަށް ނޫން. މިއީ ބަޖެޓުގައި ވިސްނުމަށް ބަދަލުގެ ގޮތް ސިޔާސީން، ވަރަށް ބޮޑު މަސްވެރިކަމުގެ ކުރިއަށް ދާނެ، މާލިއްޔަތު ދުވަސްވަރު، ސިޔާސީ ޕާޓީތަކާއި، ސަރުކާރާއި، ދައުލަތުގެ އެހެން ފަރާތްތަކާއި، މި ޒަމާނާ ފަރާތްތަކުގެ ވެސް މަސްވެރިކަމުގެ ކުރިއަށް ދާނެ ކަންކަން ކުރަމުން ދާނީ. އެހެންވީމާ، މިކަން ވެސް ފާހަގަކޮށް ޑިމޮކްރަސީގެ ސިޔާސީ ފަރާތް ތައްޔާރުވާނީ. ޝުކުރިއްޔާ.

ޓްރާންސްޕޭރަންސީ މޯލްޑިވްސްގެ ބޭފުޅަކު ފާހަގަކޮށްލެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. ވަރަށް ކުރުކުރުކޮށް ދެ ކަމެއް ފާހަގަކޮށްލަން. މި ބޭފުޅުންގެ އެމެންޑްމަންޓްގައި މިހާރު ޕްރޮޕޯޒްކޮށްފައި އޮންނަނީ އެލް.ޖީ.އޭ ބޯޑުގައި ތިން ބޭފުޅުން އިންނަވާނީ ސިވިލް ސޮސައިޓީގެ ބޭފުޅުންގެ ބަދަލުގައި. އަޅުގަނޑުމެންގެ ރިކޮމެންޑޭޝަނަކީ، ސިވިލް ސޮސައިޓީގައި ނޫނީ މަދަނީ މުޖުތަމަޢުގައި މަސައްކަތްކުރާ މީހުންނަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ފުރުޞަތު ނިޒާމުގެ ތެރޭގައި މަސައްކަތްކުރާ، އެ މީހުންގެ އިސްތިޤްލާލު ވަރަށް ބޮޑަށް ބޭނުންތެރި ކަމަކަށް ބަލައިގެން ވާހަކަ، އާދެ އަދިވެސް އެލް.ޖީ.އޭ ބޯޑުގައި ބޭފުޅުން އެއީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ކޮމިޝަނަށް. އެކަމަކުވެސް، އަޅުގަނޑުމެން ކަންބޮޑުވާ ހިތާމަ ބޭފުޅުން ނަންބަރެއް ނަގާނެ ގޮތް. އެކަމަކު މަދަނީ މުޖުތަމަޢު ރިޕްރެޒެންޓޭޓިވް ބޭފުޅެއް އިންނަން އެއީ ކޮންފްލިކްޓް ކުރިމަތިވެދާނެ ކަމެއްގެ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަކޮށްލަން. ދެން އަޅުގަނޑުމެން މިކޮޅުން ހުށަހަޅާފައި އޮތް ޕްރޮޕޯސަލްގައި އަދި އޮންނާނެ، 68ގެ (ސ) ގައި، ޕްރޮޕޯޒްކޮށްފައި ހުންނަގޮތުގައި އައިސްފައިވާ މެންބަރުން އިންތިޚާބުކުރެވޭގޮތުގައި އޮތީ. ދެން އޭގައި އަޅުގަނޑުމެން ރިކޮމެންޑްކުރަނީ ޕްރޮޕޯޒްކޮށް މާނަކުރަނީ ކަރަޕްޝަން، އެއީ ސިވިލް ސޮސައިޓީ ނުވަތަ މުޅިން ކަމެއް. އެހެންނަމަ ކުރިން ވެސް ދެންނެވިން، މިސާލަކަށް ރަށްރަށުގައި ހިނގާ ޖަމްޢިއްޔާތަކުގައި ވެސް ހަމަ އިޖުތިމާޢީ ހަރަކާތްތަކާއި ވެސް ހިނގާ. އެހެންވީމާ، ކުރިއަށް ކަމެއް ވެސް އަންނާނީ އާދައިގެ ކަމަކަށް. އެހެންވީމާ، ޑިސްކްލޯޒްކޮށް ގޮނޑިޔަށް ބޭނުންވަނީ، ހަމަ ކުރިންވެސް ކަމެއް ދެން ފެނި. އެހެންވީމާ، އޭތި ޕާރޓީކުރަން. ދެން އަދި "އާދައިގެ އިންޓްރެސްޓް ޑިކްލެއަރކޮށް" އެހެން ރިޕޯޓްކޮށްފައި އޮތުމަކީ ހަމަ ހުއްޓުމެއް އަޅުގަނޑުމެން. ދެން އަޅުގަނޑުމެން ޕްރޮޕޯޒްކޮށް ވެސް ކޮންސާން އެ ވާހަކަ. ދެން ހަމައެކަނި ފާހަގަކޮށްލެވޭ މި ވަގުތު ބޭނުންވާ، 3-313 ގެ (ސ) އަށް ގެނައުން އޮތް، އެއްވެސް ކަހަލަ ޤާނޫނީ ކުރުމުގެ ނަތީޖާ އުސޫލުތަކާއި ގެންގުޅުން، އެހެން އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ އިތުރުކޮށްލަން ހަމަ ބޭނުން ރިކޮމެންޑޭޝަނެއް ނިސްބަތްވާ ޒަމާނު އާދައިގައި ހިމެނުން. މިހާރު ޖެހިލުވެއްޖެ ހުރި އެއްޗެއްގެ ރިޕޯޓު އެ ބައި ހިމެނުން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެއްވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ. ދެން އަޅުގަނޑުމެން މި ބޭފުޅުން ލިޔުމުން ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހުށަހަޅުއްވައިދެއްވުން އެދެން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ކޮންސިޑަރކުރާނަން. ދެން ހަމައެކަނި ވެސް މަޝްވަރާކުރާނަން އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑު މެންބަރުންނަށް އެއްޗެއް ސުވާލުކުރަން އޮތް ތޯ ބަލަން ވަކި ފުރުސަތު ހުޅުވާލާނަން. އުނގޫފާރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ވަޙީދު.

އުނގޫފާރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ވަޙީދު ފާހަގަކޮށްލެއްވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. ޝުކުރިއްޔާ މަދަނީ ޖަމުޢިއްޔާތަކުގެ ފަރާތުން، ހޯޕް ފޮ ވިމެން އިން ކުރީގެ މިނިސްޓަރ އަދި ޓްރާންސްޕޭރަންސީ މޯލްޑިވްސްގެ ފަރާތުން ވަޑައިގެން އަޅުގަނޑުމެންނާ ޝާމިލުވެދެއްވާތީއާ ހިއްސާކުރެއްވީ. އަޅުގަނޑު އަސްލު އަރުވަން ބޭނުންވަނީ، އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ، އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ވަރަށް އިޖާބީ ނިޒާމުގައި މިކަން ކުރިއަރާ ހިނގާ އިންތިޚާބުގެ ކުރީގައި މިކަން ކުރިއަށްދާތޯ މި އުޅެނީ ވެސް އިނގޭތޯ. މިސާލަކަށް ސިޔާސީ ބާރުގައި އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަރުވަން، މިހާރު ރާއްޖޭގައި އޮތް ކައުންސިލްތަކުގެ ދައުރު އަސާސީ އިޖުތިމާޢީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކޮންމެވެސް ސިފައެއްގައި ފެނިގެން ދިޔަ ދައުރު ނުފެނުނު. އެކަމަކު ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންވަނީ އިންތިޚާބުގައި ބޭއްވުމަށް ފަރާތް ފަހަރު މި ބަދަލުތަކެއް ކުރެވޭނެ އަދި އިންތިޚާބަކަށް ދާން. ފުރަތަމަ ހަމަ އިނގިރޭސިކަމާ އެކުގައި އެކަށް ކުރިން އަޅުގަނޑުމެންގެ މަސްޓަރކަށް އޮތީ. އާއްމުކޮށް މި ބައިވެރިވުން ވެސް ގާނޫނުތަކާވާކަން، އަދި އަޅުގަނޑުމެންގެ ވެސް މިގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ ވެސް ތަޢުލީމާއި ކަންކަން ބައްޓަންކުރުމުގައި އެންމެ ގާތުން، އެކުލަވާ މި ހިސާބު ކަމާއި ކުރިމަ ނުކުންނަ ނަތީޖާ މުދު ވޯޓުދިނުމުން އެބަ އިނގޭތޯ. މިސާލަކަށް ހަޔާތާއި އިންތިޚާބު ކަނޑައަޅާ އަޅުގަނޑުމެން މި ދުނި. އަޅުގަނޑު ބަހުސް ދައްކައިދޭ ނަމަ. އެކަން ކުރާ ގޮތަށް މި އޮތީ. އެކަމަކު އިންތިޚާބު ދިނުމަށް ދޫ ގާ ގޮތެއް ވެސް؛ އެހެން ރަނގަޅު މީހުން އެ ތަނަށް ވަދެގެން ނުކުން މަސައްކަތެއް، އެއްކަލަ ބާކީއެއް ފަހަރެއް ލިބިލުގައި އެބަ އިންތިޚާބު ވަނަކުރު އެބަ. މިސާލަކަށް އެހެން ރަށްއެއްގެ ދޫންޖެއް އެ ތަނަށް އެއްޗެހިކޮށް ދައުރުގެ ފުރުޞަތު ވެސް ބައިވެރިކުރާ ހިސާބުގައި ކަންކަން އެބަހުރި. އެހެނިހެން މިއާއިލާގައި މި އެއްޗެއް ޖީނިއަސް ހުރިއަދުން އަޅުގަނޑު ހިވާ ވަރަށް ބޮޑު މަސައްކަތެއް. އަހަރެން އެކަމުގައި އަޅުގަނޑަށް ހިވާ މި ބައިވެރިވުން ވެސް ވަރަށް ދެލު ފަހަރު އަދި ފުރަތަމަ ބައިވެރިވުމުން. އަޅުގަނޑުމެން ފުރުސަތު ދޭތޯ، މިހާރުވެސް މި ބައިވެރިވުން ހަމަ ވަރަށް ބޮޑު އެ މަސައްކަތް ކުރައްވާ. މިސާލަކަށް އަންހެނުންގެ ކޯޓާއެއް ހިމެނުން. މަޝްވަރާކުރެވުމުން އެބަކު 33%ގެ އިތުރުން އިތުރަށް އަދި ފެހެރެން ހަދުފައި، އާދެވުނުގައި އަންހެނުންގެ ކުރިއަށް ދަރިވަރު ނަތީޖާ ރަނގަޅު ހިމަނަން. އެހެންކަމުން އަޅުގަނޑުމެން 33% އަންހެނުން ބޭނުން ކަނޑައެޅިން. އެހެންނަމަވެސް ބަދަލުތަކެއް، އަޅުގަނޑުމެން ވެސް މިއަދަށް އަޅުގަނޑުމެން، އަދި ހެއްދަވާ އަޅުގަނޑުމެން ޖާގަ ފަހަރެއް ރަނގަޅުކަމަށް ހަރާކާތްތަކެއް ބައިވެރިވުމުގައި ވެސް ވަރަށް ބޮޑު ބަދަލު ޖެހިސާގައި ވެސް ހަމަ، ކޮންމެ ޖެހިސާއެއްގައި ވެސް އަންހެނުން އެޖެންޑާގައި ހިމެނޭ. ފަހަރުގައި ކާކު ވެސް އަންހެނުން ސިޔާސަތުގެ ލީޑަރު. މިހާރު ކޯޓާ އިންތިޚާބުގައި ވެސް ހަމަގައިމު ވެސް އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތްކުރަނީ ދާއިރާތަކުގައި އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ހުށަހަޅާ އަންހެނުން ކެންޑިޑޭޓުން ހުށަހަޅާ ވަރަށް ބޮޑު މަސައްކަތްތަކެއް ކޮށްފި. ސުލޫކީ ވެސް އޭގެ ވަރަށް ބޮޑު؛ ދެން އެކަމަކު އަޅުގަނޑު ވެސް ގާތްގަނޑަކަށް ސިޔާ ވަނީ ކަންބޮޑުވުން ޖެހޭ ގޮތުގަ ދިމަދަބު، އަ މިންވަރަށް ކަނޑައެޅިފައި

އޮންނަ ވަކި އަދަދެއް އޮވޭކަން. އެކަމަކު އެއާއެކީގައި އަދުގަނޑުވެސް އަސްލުގައި އަޅާލަން ބޭނުންވަނީ، މި ބޭފުޅުންނަށް ކިޔަވައިދޭ މަސައްކަތްތަކުގެ ކުރިއެރުމަށް ކުރިއަށް މި އޮތީ މުއްދަތުގައި؟ އަދި އިސްކޫލުތަކުގެ ކިޔެވުމުގައި މި ގޮތަށް ބަދަލުވެދާނެ ބަދަލު މައިގަނޑު، ހުރިހާ ދަރިވަރުންނަށް އަދުގަނޑުވެސް ރަނގަޅުގައި އުނގެނުމުގެ ފުރުސަތު ލިބުމަށްޓަކައި މަދަނީ ޖަމްޢިއްޔާތަކުގެ ހައިސިއްޔަތުން. އަދުގަނޑުވެސް އެކަން ކުރާ ކަމަށް ވަކި ނަމަ، އޮންނާނީ ވަރަށް ބޮޑަށް ސިއްސާވެ ކުރަ ގެލި.

ޕްރީސްކޫލްތަކުގެ ގޮތުގެ ވަސީލަތް އެކިބަހުން އެބޭނުންކުރެވޭ ގޮތުގެ ދިރާސާކޮށް އަޅައިލަން ތަޢުލީމީ ވާހަކަދެއްކުން:

އުނދަގޫތައް ދަރިވަރުގެ ގުޅުންބަރު ދަރުސް ވާހަކަތަކުގެ ތަރުތީބު ދި ކަމެއް ފާހަގަކޮށްފައި ބޭނުން. ސިލަބަސް 3 އިން 5 އަހަރު އުމުރުގެ ކުޑަކުދިންނަށް ރަނގަޅު ދަރަޖަ ދަރަޖަ އަށް ދަރަޖަ ދާ ގޮތަށް، ކުރިންސިފަތް ދާ ގޮތަށް. އެވަސް ހަމަ ވަރަށް ބަރާބަރު ކަމަށް ދެކޭން. ދެން ޢުމުރުން 33 އިން 40% އަށް އިތުރުވި. ދެން އެއާއެއްކޮށް ފަހަގަކޮށްފައި ބޭނުންވާ ކަމެއް. ބަރާބަރުގައި އެކަމާ ފުރަތަމަ ތަމްރީނަކީ ނިޔާމެއް ގައިޑްލައިން ރައްކާތެރިކަމުގެ މަޑުމަޑުން ފުރަތަމަ ހުރަހެއްނެތި 5، 2، 3. މިކަމަށް ވަރަކަތަކެއް މި ދަރުވެސް. އެގޮ މަސްދަރުގައި އޮތް ގޮތުގައި ރައްކާ ނަމަބަ ފިޔަވައި ދެން ދިމާ ހުރިހާ އެންމެންނަށް އެކުވެރި ބައެއް. ކުރިންސިފަތުން. ކުރިން ސޮއިކުރާ ބައެއް. އެހެންވީމާ، ބަރަނ ވިސްނުމަކީ ކަމަށް ވިސްނުން، އޮތުމަކީ މި އޮތް ތަޖުރިބާ ބައެއް. އެހެންވީމާ، ބޮޑުން މި އުޅޭ ވަރަށް ތަކެއް، ކޮންމެ 3، 5، 7، 11، 12، 20 އަހަރުމުރު ބޮޑުން ވިސްނުނަ، މުޖުތަމަޢުގެ ޝަރުޢީ ކަމުފުރިހަމަ މަސައްކަތެއް ފަރުމާކުރެވި، މުޖުތަމަޢުގެ ޝަރުޢީ ރައްޔިތުންނާ ގުޅުން މަސައްކަތެއް ފަރުމާކުރެވި، ވިސްނާވެ ގިނަ ފަރުމާކުރެވެއްގެ ހުރިހާ ތަމްރީނެއް ނިޔާމާ ހަމައަށް ގެނެވުނީ ކަރުނައެވެ. އެހެންވީމާ، މިސާލަކަށް ފަރާތްތަކުގައި ލިބިދޭން، ދަރުސްތަކުން؛ މި ނަޝަރުގެ ވަކަ ދެކޮޅުވެރިޔާ، ވާރުވުރިހަ ސަރުކާރުގައި ވެސް 5 އިން 3 އަހަރު ދަރުކުރުމުގެ އެންމެ ބޮޑު އެއް ސަބަބު، ދެން ސިއްސާވެ ސަބަބުތައް އެއްފަރާތްގައި ބައިވެރިވި ދެން ދަރުކުރުން އެންމެ ބޮޑު ސަބަބަކީ، ވަރަށް ހަރުދަ ބޮޑު މުސްތަޤްބަލު ގިނަވެވަ. މިހާ މުޅިން ކަމެއް ނޫނޫ އެހާ ގިނަ މީހުން ލިބުނަކީ. ދަރުކަމުގެ ބަދަލަށް ވަރަށް ބޮޑު ބަރާބަރު މިއީ. އެހެންވީމާ، ދަރުކަމުގެ ބަދަލަކަށް ބަރާބަރު ނަފްސާނީ މިސާލަކަށް ނަހަމަ ކަންބޮޑުވުން، ކޮންމެވެސް ވަރެއްގެ މިންވަރެއްގެ މުސާރަ ދިރުމި ކޮންމެ ދުވަހަކު މަސައްކަތް ކުރެވިފައި ބަދަލު ފުރިހަމަ ވިޔަސް، ކުރިގައި ރަނގަޅުވާނެހެން ކުރިބޭ ހިންގައިރު ވެސް ވަރަށް ބައިވަރު މަސައްކަތްކުރެވޭ ކުރި. މުސާރައަށްވުރެ ދަރަނިތައް ނޫނޫ. އެކަމަކު މަސްވެރިންނާއި، ދަނޑުވެރިންނާއި، ޖަމާޢަތުންނާއި، މުދަލުންނާއި، ހުރިހާ އެންމެން ބައިވެރިވާގޮތަށް ނިޔާމު ބަދަލުކުރެވެނީ މި އޮތީ. އެހެންވީމާ، ކުރިޔަށް ހުރަހަކާވެސް ގަނޑަނަ ބަދަލުގެންނައިރު، ނަޝަރުބަރާ ގުޅި މާ ބޮޑަށް އެކަމަށް ނުވިސްނައި، ގިނަ ފަރުމާކުރެވުނު ބައިވެރިކުރެވުނު ގަވާއިދު މި ބަދަލުކުރަނީ ނުން. ކަރުނައިރު، މިސާލަކަށް މުސާރަ ދިރާ 5 މިހުން

ތިބުމަކީ ޢާއިލާތެރޭގައި މައްސަލަތައް ނޫން. ހަމަ އެންމެ ރަނގަޅު ގޮތެއް. އެހެންނަމަވެސް، ޢާއިލީގޮތުން ވެސް ކުރިންސުރެން މިސާލަކަށް ޒުވާނުންގެ ގޮތުގައި ވެސް ބައިވެރިވާއިރު ކޮންމެވެސް ކަހަލަ ގޮތަކުން ދަރިންނާއި އުޅުއްވައިދޭން. މިސާލަކަށް ޒުވާނުންނަށް ކަހަލަ ގޮތްތަކެއް. ހަމަ ރޯލު ޒުވާނުންގައި ހަމަ ވަކިން ދުވަހު މަސައްކަތްތަކުގައި ކުރާ ގޮތްތަކެވެ. އަދި ފަރަދުކަމުގެ ނިޒާމުގެ ދުވަހަކު އަ ގޮތްތަކުގެ ހިތާމަ ގެންގުޅޭ ގޮތްތަކެވެ ބައެއްކަމަކީ ކުރުވީ ގޮތުގައި ކަމަކަށް ވަކިން ރަނގަޅު ދިރުވުން. ދަރިންނަށް، މިސާލަކަށް ސިފައި މަދުކަމާގައި

މަސައްކަތްކުރާ ގޮތް. ގޮބުދު ހުރިގޮތް ދެއްކިދޭ ފަރާތްތަކުން ހަމަ ވަކިން ބައިވަރު މަދުވެރިވުމުގެ ހިދުމަތްތަކަށް. ކުޅުނުވަތަ ދުވަސް މަސައްކަތްތަކަށް، ހަރު ޒުވާނުންގަޔާ ދުވަހުގެ ދުވަހު ފަރާތުގެ ވަކިން ބަލައިގަނެވޭ އިތުރުކުރުމުގެ ގޮތުގައި. އިރުގެންދާ،

މިއީ ބަދަލުވުމަކީ ފަރާތްތަކެއް ނިޒާމުގެ ބަދަލުވުމަކީ. ނަގަބަހައް ނޫން މިގައި ދުވަހެއް. މިސާލަކަށް 3

ކުރިންސުރެން ޢާއިލާތެރޭގައި ދަރުވާއްތަން ދުސްތޫރު ފިކުރު ތިބުމަކީ ވެސް އެއްވެސް މައްސަލައެއް ނޫން. 5

ކުރިންސުރެން ތިބުމަކީ ވެސް މައްސަލައެއް ނޫން. އެކަމަކު ދުވަ ހިންގާ ވިސްނަމާ، އެއަށްވުރެ ދުގާ ފަރާތަކަށް ގޮތްތަކުން ބަލައިގަންނަވާނެ ގޮތަށް. އަ ގޮތްތަކާ ވަސް، މިސާލަކަށް ވެހިކަލް ގޮތަށް ތިބެމަށް ގޮތްތަކުގައި ކުރިމަތިލާ ވިޔަނަވެ، މިސާލަކަށް ޖުލައިއިވާއިސް، ހަވާލުވާއި، މަސްވެރިވާއި، ބިމުދު ފަރާތްގެ ގޮތުގައިކަމަކަށް، މިސްރާކުން ހަމަ މުޚުތަލިފު؛ ޚާއްސަވާއި، ހަމަ ވަކިން ބައިވަރު މަސައްކަތްކުރާ ގޮތްތަކުގެ އެހީތެރި. އިރުގެންދާ، މިއީ ވެސް ވިސްނާން ބޭނުމުން ވަކިން ދުވަހު ފަރާތްތައް ކުރުމުގައި ގޮތްތަކުގައި ދުވަހު. ދުވަސް ކަމަކުން މި ކަމެއްގެ ޤަވާޢިދުތަކުގެ ވަކަކު ޖަހަލާގެ، ހަމަ ބަދަލުވުމަކީ ވެސް މި ކޮށިން ތިމާގެ ވިސްނުމާ ވެސް ވަކިން ހިތްހަމަޖެހޭ ކަމެއް. އެއީ ޢާއިލާތެރޭގައި ދަރުވާރުގެ އަމިއްލަ ހިސާބުގެ ވެސް ދަރިވަރުގެ ފުރުސަތުގައި ތިބި ހަޔާ ގޮތްތަކުގެ އެއްބަދަލުވާ މަސައްކަތްތަކުގެ. އިރުގެންދާ، މި އަހަރުގެ ފުރުސަތުގައި އެކަނި ވެސް ބައިނަލްއަޤުވާމީ ޖީލުތަކުގެ ވެސް މިސާލަކަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހަޔާ އަޚްލާޤަށް ކަހަލަ ގޮތްކަމަށް ދުވަހުގެ ބަދަލުތަކުން،

އެއީ ކަހަލަ ކަމެއްގެ ކުރިމަތިލާ ބަދަލުތަކެއް ހިސާބުގައިވާން، ޤާނޫނުގައި ކުރިންސުރެން ދުވަހު ބަލައިގަނެވޭ. ދުވަސް ތަރައްޤީ ޒުވާނުންގެ ދާއިރާއަށް ވެސް ހަމަ ގޮތްތަކުގައި ސިޔާސަތަކީ ހައިހޫނު ވެސް ކުރެވިދާނެފަދަ. ދުވަސް އަސަރު މިނޫން ބަދަލުކުރުމަށް ނުރަނގަޅު. ޤާނޫނުގެ ދުވަހުގެ މުއައްސަސާތަކުގެ، ޖަމްޢިއްޔާތަކާއި ވެސް މިކަން ކުރަން ގޮތަކުގެ، ހަމަ ޤާނޫނީގޮތުން ވެސް ވެސް ހަމަ އަދުގަނޑުގައި ބަދަލު ހިތްހަމަ ކުރެވޭ ވިސްނުން ވެސް ބަދަލުގެނައުމަށް. ދުވަސް ޖަމާ ކަހަލަ ޤާނޫނީގޮތުން ބޭރުކަމުގައި ވިޔަސް، އެކަހަލަ ކަނޑުކަމުގައި ވެސް ހަމަ ބައިވަރު ޤާނޫނުތަކުގެ ވެސް ގިނަފަހުން ކަނޑައެޅޭ ޖަމާޢަތްތަކުގެ ޤާނޫނުގެ ބައިވަރު ބަދަލު ޖަހާށެވެ ޤާނޫނަށް. އިރުގެންދާ، އެއަށްވުރެ ދުވާރު. އިރުގެންދާ، ކުލަބުތަކުގެ އިތުރުކުރަން ހަމަ އަސަރުވެސް ދުވާރުން ކުރެއް، ހަމަ ޤާނޫނާއި، މަޖިލީހާއި، ދުވަހުގެ އެއްސަރަހައްދު ވެސް ވެސް. ދުވަސް ހަމަ އެހާއިރާކަން ފަހަރުކަށް ބޭނުންވީ، މިސާލަކަށް އޭޖެ.އާ ކަހަލަ މުއައްސަސާތަކުގެ. ސިފައިން ސަރުކާރު ކޮމިޝަން. ޤާނޫނުން

މިނިސްޓްރީ އަދި ޕީ.އެސް.އެމް، ޕަބްލިކް ސަރވިސް މީޑިއާ. މިއީ ވެސް ދައުލަތުން ވަރަށް ބޮޑެތި ޚަރަދުތަކެއް ކުރާ މުއައްސަސާތައް. އެހެންވީމާ، މި މުއައްސަސާތަކަށް ޖަވާބުދާރީކުރުވުމުގެ ތެރޭގައި ޕާލިމެންޓްރީ ކޮމިޓީތަކުން ދެކުން މަޖިލީހުން ތަންފީޒުކުރާ ބަޖެޓް ބާރުއަޅަން އެބަޖެހޭ، އިޖުތިމާޢީ ކަންކަމަށް ދައުލަތުން ބޮޑު އިސްކަން ދޭން. މިސާލަކަށް ރާއްޖެ ޓީވީ، ޗެނަލް ތާޖިން، އަމިއްލަ މީޑިއާތަކުން ވަރަށް ބޮޑުވަރު މަސައްކަތްތަކެއް އެބަކުރޭ. ޕީ.އެސް.އެމް ކަހަލަ މުއައްސަސާތައް، ދައުލަތުގެ މުއައްސަސާތަކާއި އަޅާބަލައި، އެއަށްވުރެ މާ މަދު ވަސީލަތްތަކާއި މާ މަދު މުވައްޒަފުން އެއްކޮށް ވާ ބޮޑު އިމްޕެކްޓް ނުކުންނަ ކަހަލަ މަސައްކަތްތަކެއް އެބަކުރޭ. އެހެންވީމާ، ދައުލަތުގެ ވަސީލަތްތައް މިއަށްވުރެ ބޭނުންކުރުން އެފިޝަންޓްކޮށް އިފެކްޓިވްކޮށް، ބަޔާން ސަރުކާރު ނަތީޖާ ދެކުން މަސައްކަތްތަކާ ބޮޑެތި ޕްރޮސީސް ހިންގާ ވަސީލަތްތައް ބޭނުންކުރާ، މިސާލަކަށް ކަންކަމުގައި ބަދަލުތަކެއް އަންނަންޖެހޭ ދައުލަތުގެ ފުރުސަތުތަކުގައި ބޭނުންކޮށްގެން ކުރާ ކަންކަމުގެ ސަބަބުން ނަތީޖާ ބޮޑު ކަމަށް ފާހަގަކުރަމުން، މިހާރު ހަމަ ބޭނުންވާ ބަދަލުތަކެއް ގެނެސްދޭ މުއައްސަސާތަކަށް ހަދަން ދައުލަތުގެ ވަސީލަތްތައް ބޭނުންކުރުން ރަނގަޅު ކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެން. އެހެންވީމާ، އެއީ ވެސް ވިސްނަން ޖެހޭ ކަމެއް ކަމުގައި ދެކެން.

އުނގޫފާރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ވަޙީދު ވާހަކަދައްކަވަން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ. އަހަރެން ފާހަގަކޮށްލަން ކަންތަކެއް ގެނެސް. މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން ރިޕޯޓު އިންތިޚާބުގެ ކުރިއެރުމަށް ،އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ސިޔާސީ އުސޫލުތަކަށް އިނގިލީސީ، އެމް.ޑީ.ޕީން ވަރަށް ފުޅާ ދާއިރާއެއްގައި ވާހަކަދައްކަވާ މަޝްވަރާކުރުމުން އަދި ކަމެއް މިއީ. އަޅުގަނޑުމެންގެ ރިޔާސީ ކެންޑިޑޭޓް، މިހާރުގެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ މި 33% އިޢުލާންކުރުއްވި ވެސް މިދަންނަވީ އެ ޕާޓީގެތެރޭގައި ވަރަށް ގިނަ މަޝްވަރާތަކާއި ކަންކަން ކުރުމަށްފަހުގައި. ދެން އަޅުގަނޑުމެންގެ ގޮތުގައި މި ހުރިހާ ގޮތަކުން ވާހަކަދެކެވިފައިވާ، އަދިވެސް އެ މަޝްވަރާ އެބަ ކުރެވޭ ދުރާލާ. އަދި ވެސް މުޖުތަމަޢު ވެސް ޤަބޫލުކުރުއްވިހެން، އަދިވެސް މިގަޑި މި ދަތުރު ހަމަ މިއަދު ފުޅާ ދާއިރާއެއްގައި މަސައްކަތްކުރަމުން. އަދިވެސް އަޅުގަނޑު ހިތުން މި ބޮޑުވެރިކަން ވެސް އާންމުން ޙާލަތު ހަރަކާތްތަކުން، މި ބައްދަލުވުމުގެ ފުރުސަތު ވެސް ލިބުމުން ވެސް ހުރަސްއެޅިފައިވާތީ. އެކަމަކު ބަދަލުކުރަން މިސާލަކަށް އަހަރުތަކުގެ ވާހަކަ އަޅުގަނޑުމެން ދައްކަންޖެހޭ ސަބަބަކީ، އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނާ ގޮތުގައި މިހާތަނަށް އަޅުގަނޑުމެން ކަންތަކުގައި އޮތް ތަޖުރިބާގެ އަލީގައި އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑުމެން ބާރުއަޅައި ދަނީ. މިސާލަކަށް ހަމަ މިދުވަސްތަކުގައި އުމުރުގައި އިންތިހާ ބޮޑު ތަޢާރަފުކުރި އަލިގައި އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑުމެން ޙަޤީޤަތުގައި އެބަ ޤަބޫލުކުރަން. މިސާލަކަށް ހަމަ މިދުވަސްތަކުގައި އެމް.ޑީ.ޕީގެ އެތެރޭގައި ފެށި ބަދަލު ޕްރިންސިޕަލް ވެސް ހުށަހެޅިފައި ވޭތޯ. މި ދާއިރާގައި މުޅި ޤައުމަށް އެހީވާނެ ބައެއް އިޞްލާޙުތައް މިއީ އަޅުގަނޑުމެންނަކީ ކުރިއަށް ބަދަލުތަކެއް ގެނެސްދޭ ބައެއް ނޫން. އަނެއްކާ ތަފާތު

ވެސް މި ކިޔަނީ ވަރަށް ފުޅާކޮށް އަޅުގަނޑުމެން މި ކިޔަނީ. އަޅުގަނޑު ވެސް ގަބޫލުކުރަން، ހަމަ ލާމަރުކަޒީކުރަމުން، ކުރަމުން، ކުރަމުންގޮސް އެއްކަލަ؛ ރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި އެބައޮތް ހުރިޖަރީ ދައުލަތަކީ ކިޔާފައި، ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ލިމިޓްކޮށްފަ. އާދި ކުރިވިދާން. ދެން އަޅުގަނޑުމެން އެހާރަކަށް ހުރަސްއެޅުމުގެ ވިސްނުމަކު ވެސް ނޫން އަޅުގަނޑުމެން މި ތިބީ. އެހެންނަމަވެސް، ޖިންސީބަރާބަރުކަމާއި މި އަންހެން ބަދަލުކުރުމަށް؛ މިސާލަކަށް ކައުންސިލްތަކަށް ފައިސާއާއި ބަޖެޓާ އެއްކޮޅި ދާއިރާގައި އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ކަރަދަރުކުރަނީ ކައުންސިލްތަކުގެ، ޖިންސާރުކަމާ އެކައިރީގޯ ހަރަދުކުރަނީ، ނުވަތަ ހުރިހާ ހަސަން މިސާލަކަށް ގާފިއްދުހަމަ ޖަރިއަރަލާ ކަމަނަ ނަމާއި ބަދަލުވަނީ. އެހެންނަމަވެސް އާދޭ ސަވަބުން އަނބުރާގެ ނުހަމަޖެހުމުގެ ނަމޫނާތަކުގެ ހުޅަނގުން ދަށަށް. އެހެންވީމާ، މި ދާއިރާ މިވަރު ބަދަލުތަކެއް ގެނައުމަށް ހަމަ ވަރަށް ބޮޑު މުޖުތަމަޢު އެކަމާ މިއާ އެއްގޮތަށް އަސާސީ ބަދަލުވާން. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑު ފުރަސަތެއް މި ބޭނުމަކީ ސިޔާސީ ސަޤާފަތު ދާއިރާ ވަރަށް ބޮޑަށް އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންވާ އަސާސީ މި ދައުރުފުޅާ ރަނގަޅަށް ދަސްކޮށްދިނުމަށް. މިއަދުގެ މަޤާމުތަކުން ކުރެވޭނެ ހިތްވަރު. ކޮންމެސް މިސާލަކަށް ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ފާރަކަށް ބަދަލުކުރެވޭނީ. ދެން އަޅުގަނޑު އަ ބަދަލު؛ ގައިމު ވެސް އަޅުގަނޑު ވަކާލާތުކުރަނީ އަ މަސައްކަތް ބަދަލުގެނަނަ އިރުގައި. އެހެންވީމާ ހަމަ.

ހޯދާ ދު ވިލުވުމުގެ ފައިސާގެ އަސާސީ އަރުމަދަ ވާހަކަދައްކަވަން:

ސުވާލުކުރިއްޔާ. އުނދަގޫތަކު ދާއިރާގެ އިއްޖެހުމުގެ މެންބަރު ފުރަތަމަވަނައިން ކުރެއްވި ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވަމުން ހިތްވަހުއިން ޖާގަދަރުއަވައިޖު. އަޅުގަނޑު ވެސް ދަންނަވާލަން ބޭނުން، މި އަހަރު ބޭސްފަހަރު މަހު ވެސް ގައުމީ ސަރުކާރު މި ކަމަށް ބަލާ ބަހުން، އެ ސަރުކާރު ނިޒާމުގެ މަޝްވަރާކުރުމުގެ ބަލަން، އަޅުގަނޑުމެން އެބަ މަސައްކަތްކުރަން. މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން ދެމޮޅުކަން މިނިސްޓަރ ޖަލްސާގައި އާދީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފިތަވި ރިސާލަތު ބޭނުންކުރެވޭނެ ހަމަ ވަރަށް މަސައްކަތްކުރެވެން. އޭގެ އަޅުގަނޑުމެން، ހުއްޓާނުލާ ސިޔާސީ ދާއިރާއަށް އަންހެނުން ނުކުމެވަޑައިގަތުމަށް ތާއީދުގެ ވަރަށް ގިނަ އަނބުދޭއިރު ޖެހޭ، އެޔޭރި ވުޒާރާތުގެ އެންމެ ރަނގަޅު ހިންގުމަށް ވެސް ދީ، ދެން ކުރީގެ ބަޖެޓުގެ ފަރާތް އަނބުރާވެސް ދައުލަތް އަންނަނީ ވީމަ. އެކަމަކު، ފިރިހެނުން ވީމަ ކުރީގެ ބަޖެޓުގެ ފަރާތްއާއި ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ނަގައިދޭ. އެންމެހާ ވެސް މަސައްކަތް ކުރަން. ދެން ސިޔާސީ ޕާޓީތަކުގެ ގޮތުން ވެސް އަދި އިންތިޚާބުތަކުގެ ޓަކައި. ހަމަ މި ދައުރުގައި އެ ފަރާތް ދައުލަތުގެ ދަނޑުވެރިކަން. އެއްބަސް ނަމަވެސް ކުރިމަތިވާ ސިޔާސީ ޕާޓީތަކުގެ ދައުރު ވެސް ވަރަށް މުހިއްމު. ވަޒީފާއަށް ކުރިއަށް ވާ ދަސްކޮށްދޭން އަދި ގެންނަ ކުރިއަށްދަނީ އިމްތިޔާޒުތަކެއް. އެހެންވީމާ، އޭރު ވެސް ހަމަ މި ބޮޑުތަކުގެ ވިސްނުންތަކުގައި ބަހައްޓަވާނެކަމަށް ކަމެއް. ދެން އަންހެނުން ފިރިހެނުން އެއްގޮތަށް ޖީލުގައި ކާމިޔާބު ޝަރުތުތަކެއް ފެށިކަމުގައި ހިނގަން މި އަންނަނީ.

އެހެންވެއްޖެއްޔާ ރެޕްރެޒެންޓޭޓިވްޑިމޮކްރަސީ އަންހެނުން، އާބާދީގެ ދެ ބައިކުޅަ އެއްބައިއަކީ އަންހެނުން ކަމަށް ވާތީ، އަންހެނުން ވެސް ތިބޭނެ. އައިޑިއަލީ ޕާލަމެންޓުވިޔަސް، އަންހެނުންގެ ދިރިއުޅުމުގެ ތަޖުރިބާތަކާއި ފިރިހެނުންގެ ދިރިއުޅުމުގެ ތަޖުރިބާތަކާ ވަރަށް ތަފާތުވޭ. އެހެންވީމާ، ހިއްސާވުމާ، އަންނައިރު، ދުވި ސްޓޭޓްސްމަން އޭގެ ފައިދާ ލިބޭ ޒަމާން ގާނޫނުތަކެއް ހެދުމަށް ޖިހާދުކަމެއް ވެސް އަންނާނެ. އެހެންވީމާ، އެއީ ވަރަށް މުހިންމު ކަމެއް. އަދި ދަންނަވައިލާނަން މި ކަމަކީ ކޮބާ ސިޔާސީކޮށް ބޭނުންވާ އިނގޭތޯ. ޤާއިދާގައި ވެސް ތަޖުރިބާކުރުމުގައި އެބަހުރި ދުއްވާ، ކުރިކަށް ޖެންޑަރސްޓީރިއޮޓައިޕް ރައިސްކޮށްބުރުއްސައިލާފައިވާ މަޤްޞަދުގައި ކުޑަކަމަށް ބޭސިކްގަނޑު 8 ވަނަބޭނުމުން ނުލިބުނުބޮޑުބުރުވާގޮތުގެ ކުރިޔަށްޓަކައި އެވޭ. ދެން އަޅުގަ ފަހުން ޖެންޑަރސްޓީރިއޮޓައިޕްގެ ކަންތައްތަކަށް ހިނގައިދިޔަ، 4 ފިރިހެނުންނާއި 4 އަންހެނުންނާ މަޝްވަރާކުރި ތިބޭނީ. އެއީ ވެސް ޖެހޭއިރު ކޮބާއެއް ދެކޭތޯ. އޭގެ ތަޖުރިބާ އަދިގިނަވުމަށް މި ކުރުވެނީ، މިހާރު މި ފެނިގެނެއްޖެހެނީ މިހާރު މަޖިލީހުގައި ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ ތެރެއިން މި ބޭފުޅުންނަކީ ހަމަޖެހިލު ވެސް ހަމަ އެއް ކޮޅެއް ތެރޭން މަޖިލީހުން ތަފާތުވެ. މިހެ ދުވަސްދުވަސް ކަމަކީ، އެ އިސްތިހާބާ ނުނި ވިއްސާ ޕްރޮޕޯޝަނަލްރެޕް މެންބަރުންނަށް ލިބޭ، އަދިއެކަ ނަގުސައެއް ކުރެވޭ އިތުބާރު ބޭނުވޭން. އަދި އެއްސަތޭކަ ވެސް މިހާރު ވުޖޫދު ހުރިން ތިބި ޕާލަމެންޓަކަށް، އަންހެނުން ވެސް މި މަޤާމުތަކަށް އައިސް ހަމަ ޝަރީކު ހަމަ ޕާޓީލީޑަރުން. އެހެންވީމާ، ޕާލަމެންޓަރީ މި ދާއި ކެންޑިޑޭޓް ވަރަށް މުހިންމު. އެއީ އެންމެ މުހިންމު އެއް ބޭނުމެއް. ދެން ހަމަ ތަޖުރިބާއިން ދަސްކޮށްގެން ވަޒަން، އަޅުގަނޑުމެންގެ މިލާދަށް މީގެ ދުވަސްކޮޅަކު ކުރީން ޕާޓީތަކަށް މިޔާ ޖެހޭ ނިޔަމާ ބާރު ބޮޑުން އަމަ ގަނޑުއެއްގައި ހަމަ ވަރަށް ތަފާތު ކަންތައްތަކެއް ޕާލަމެންޓަރީ އެނގޭ ބޭނުންތެރިވާ އެއްކޮޅުން ޖެހި ކުރު ޕާޓީތަކުގެ ހިތްތެރިގަ. އެހެންނަމަވެސް، އާބާދީގެ ދެ ބައިކުޅަ އެއްބައި އަންހެނުންނަށް ބޭނުންވާ އެއްކޮޅުގެ ފަހަރެއް ނުދެކޭވެސް. އެއީ ޖުމުލަ ގޮތެއްގައި ފިރިހެން ބޭފުޅުން ތިއްބަވައިދީ، މި ބޭފުޅުން ބޭނުންފުޅުވާ އެއްޗަކަށް ނުވާތީ، މި ބޭފުޅުންގެ ތަޖުރިބާތައް ނުހުންނާނެ. އެގޮތުން ކަމެއް ފަހަރެއް ވެސް ނުކުރެވޭނެ. އަޅަމުގެ، ވީނަ އަންހެނުންނަކަށް ލިބި ނަމަ، އެ މަސައްކަތަށް ފަހަރަކު ދުކުރަވާނެ. އެއީ މި ދަރުމަވާ ކަންތައް ތަފާތުކަމަށް ބޭނުންވާ ކަމެއް. ދެން މަޖިލީހުން މިހާރު މި މަސައްކަތްކުރައްވާ ފަދަ ބޭރު ވެސް އަންހެނުންނަށް ފިރިހެނުންގެ ހަމަހަމަކަން ގެނެވޭ. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން މި ގެރިހަން، މި ބިލުން ހުރިހާގޮތްތަކާއި އިސްލާމީ މަޤާމު ބަލާއިރު، އެކަން ފަހަރަކު ދަސްވޭ. ދެން ސަރުކާރަށް ހުރިހާގޮތަކީ ބިލުތައް ނަހަވެސް. އެހެންވީމާ މަޖިލީހުގެ ބެޔަރުގެ ކޮޅަކަށް ވެސް އެކަން ހުށަހަޅައިގެން ދަސްކޮށްލެވޭ. އަޅުގަނޑުމެން ނިކަމެތި ކަމެއް މަޖިލީހުގައި ބަހުސްކުރެވުނު ކަމަށް ވަންޏާ އެއީ ޕާޓީތަކުގެ މި ބިލުގައި އަންހެނުން އަންނާނެކަމަށް ވަނީ. އެހެންވީމާ، އެއަށް ވެސް އިތުރު ބޭފުޅުން ހިމެނޭ. މި ވިދާޅުވާނަން މައިންބޭ ސޮޖު ބަދަލުކުރަމުން ކުއްލިއަކަށް ކުރެވޭނެ ކަމެއް ނޫން. އެހެންނަމަވެސް، އަދިގަނޑުމެން ކަމެއް ހިމެނޭތީ ހިތަދުމަށް އިރު ފާސްކުރުމަށް ބަދަލުކުރެވޭނެ ކަމެއް ނޫނީ ކުއްލިއަކަށް

މިބަދަލުން ދުވަހަކުވެސް މިކަމެއް ހިނގައެއް ނުދާނެ. އެހެންވީމާ، އެ ބަދަލުކުރެވޭނީ. ބަދަލުކުރެވޭނީ އެ ވާހަކަ ދައްކާއިރުން. އެހެންވީމާ، އެއް ބާރުދަނު، ދެ ބާރުދަނު ހިސާބު ހުރިހާ ކަމެއްގައި، އެއީ ހަމަ ތަފާތު ހިސާބު ނުކުތުމުން އެއީ ވެސް ރައްޔިތުންގެ ކޮންމެ މީހެއްގެ ވެސް ޖިންސާއި ކަންކަމުގެ. އެހެންވީމާ، އެއަށް ހަމަ މަޖިލީހުގެ ދައުލަތުގައި މި ބާރުލެވުން ބިރުވަރުގާ ބާރު ގޮތުން ބަހުސްކުރެވިގެންނެވެ، އަދި އެއްޗެއް ކަންތައްތަކާ ބާރު ގޮތުން ބަޙުސްކުރެއްވިއިރު ވެސް އެކަމާ ދެކޮޅު ވިސްނާވަޑައިގަންނަވާނޭ ހަމަ އަދުލުވެރި ވެސް ދަރުމަވަންތަކަމުން ބާރުދުން. ދެން މިހާރުވެސް އަންހެނުންގެ ޙައްޤުތަކަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓީއަކަށް އެ މީހުންގެ އަމިއްލަ ފިކުރާ، ފަހުން ޝަރީޢަތުގައިވާ ކަންތައްތަކުން އެކަށީގެން. ދެން މިހާރުގެ ޙަޤީޤަތާ ބަދަލުވެ، މިހާރުވެސް އަންހެނުންގެ ޙައްޤުތައް މަސައްކަތްކުރުމާ ކާމިޔާބުވުމާ ބަރާބަރު ދުވަހު ކޮންމެހެން ވަރުގެ އަމިއްލަ އިޖުތިމާޢީ. އެހެންނަމަވެސް، އެ މީހުންގެ އަދިއްޔާ އެކަކުންކޮށް ވެސް ނުކުޅެދިފަހުން އަމާ ހަމަޖެހުނީ. އެހެންނަމަވެސް، ގޮތުގައި އެ ބައި ނުކުރެވެނީއޭ ދިޔަ ދަރުމަތަ ސަލާމަތާ އެ ބާރުފުޅުތަކާ ހުއްޓުމާ ޖަވާބުދާރީ ކަމުގެ ދައުލަތުގެ ސިޔާސަތުތަކުގެ، ނޫނީ ވިސްނާ ކަންކަމާއި މިޒާޖު އިސްލާހު ބޭނުން، ކަންކަމުގެ ކާމިޔާބުކުރެވިފައިވާ ޤާނޫނު މަޖިލީހުގެ ކަންކަމަށް ގޮތަކަށް އެކަމުން ބާރުލަމުން ދެން، ކަމެއް ދުވަސް މިހާރު ބަލާ މަސައްކަތް ހިމާޔަތްކޮށް ދިނުމަށް ދިވެހި ރާއްޖެ، ކަމާއި ގާނޫނުތަކާ ގުޅޭ ކަމެއް ހުރިހާ އިދާރާތަކަށް ދިޔަ ފަރުދުން، ހުރިހާ ކަމެއްގައި ހިމަނާފައިވާ ކަމަކީ، އަދިވެސް ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ހިމަނާފައިވާ ސަލާމަތުގެ ދަށުން ޤާނޫނު ކުރިއެރުވުމަށް ގޮތުން ކަނޑައަޅާ ކަމަށް މިހުރިހާ ކަމަކީ ހުރިހާ ޤައުމުތަކުގެ މިހާރު. އެހެންވީމާ، އެ މީހުންގެ ތަޢުލީމު ދެވޭ ގޮތް. އެހެންވީމާ، ޙައްޤުތަކާ ބެހޭ އިޖްތިމާޢީ ގޮތުން ވެސް ގޮތެއް. އެހެންވީމާ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ މަސައްކަތަށް އެގޮތުގައި އެ މީހުންގެ ބަހައްޓާފައިވާ ވެސް، އެ މީހުންގެ ހިމާޔަތްކޮށް ވެސް ސިޔާސީ ގޮތުން ކަމާއި ހުރިހާ ކަންކަމެއް ކުރިއަށް ދިއުމަށް ޤާނޫނުއަސާސީން ވެސް ވަރަށް ބޮޑު ބާރުތަކެއް ލިބިދީފައިވާ ކަމެއް.

ކޮމިޓީ 3 ގެ ފަރާތުން ޢާއިލީ ދިރިއުޅުން އަދި ޢާއިލާގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރުން:

ދެން އިއްސާ ތަފާތުތަކާއިއެކު ޤާނޫނުއަސާސީގެ ބަޔާން ޕާރލަމެންޓަރީ ނިޒާމަށް، ވިސްނާލެވޭ ޤާނޫނުއަސާސީން ކުރިއަށްދާނެ. ކޮށްފައިވާ ޤާނޫނުއަސާސީ ވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެކި ކަމެއް މުއައްސަސާތަކާ ހަވާލުކުރާ އަސާސީ ހަމަ ވިސްނާ ދެކޭ ގޮތުން ޤާނޫނުއަސާސީ ދަށުން ރައްޔިތުންގެ މައްސަލަތަކުން، ޕާލަމެންޓަރީ ނިޒާމް. ދެން، ޤާނޫނުއަސާސީ ބަދަލުކުރުމާ ދެކޮޅުހެދި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ ވަރަށް ބޮޑު ދުވަސް ވަރަށް ކުރިން ޤާނޫނުއަސާސީ އިޖުތިމާޢީ ކަމާއި ޙަޤީޤަތް ސިޔާސަތު ކަމަކީ. ޤާނޫނުއަސާސީ ކުރިއަށް އެއް ދެ ދުވަހު ހުރިހާ ވެރި ޕާލަމެންޓަރީ ނިޒާމަކީ ޤާނޫނުއަސާސީ ދެކެވޭ ގޮތް އާދޭސްކުރެވޭ ކަމެއް. އެ ކަމަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ގޮތުގެ ހަމަ މި ކަމުގެ ވިސްނުން އަދި، ކޮމިޓީ 3 ގެ ފަރާތުން ދަރިންގެ ކިޔަވާދިނުމާ ގުޅޭގޮތުން ވަރަށް ފުރިހަމަ ޤާނޫނުއަސާސީ އާއި މަޝްވަރާކުރަން ދެން، ޤާނޫނީ ގޮތުން ކުށްވެރިކުރުމާ ޤާނޫނުއަސާސީ ގޮތުން ޖިނާއީ ކުއްވެރި އިސްލާމީ. ދެން ވެސް ހުރިހާ ޤާނޫނީ ގޮތުން ޖިނާއީ ކުއްވެރި ޤާނޫނުއަސާސީ އިސްލާމީ ހިސާބުން ކުރިއެރުވުމާ ދެން ވެސް ހަމައެކަނި ކަމާއި ޤާނޫނީ ގޮތުން ވެސް ޤާނޫނީ ގޮތުން

އެކަން ފައިނޭންޝަލީ ހުންނަނީ ގޮންޖެހުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަހުރޭ. އަތޮޅުގައި އަޅުގަނޑުމެން ފްލެޓެއް، ބިމާއި، އިމްޕްލިމެންޓްކުރުމުގައި ދިމާވާ ގޮންޖެހުންތަކެވެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހަމަ އެސޯސިއޭޝަންސްތަކުން، އަޅުގަނޑުމެން މިހާރުވެސް މި ގެންދާ އުސޫލުން، ހަމަ އާ މެމްބަރުން ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ މަސައްކަތްކުރަމުން އެބަ ކުރަން. ހަމަ މި އަންނަ އަހަރު ކުރިޔަށް ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ބޭއްވުމީ ކޮންފަރެންސްތަކެއް އެބަ ޕްލޭންކުރަން އަޅުގަނޑުމެން. ދެން ހާގައި ހަމަ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބޭބޭފުޅުންގެ ފަންޑިންގ ލިބުން މަދުކަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެ ކަންކަން އިމްޕްލިމެންޓްކުރެވެން މި އަންނަނީ. ދެން، އަޅުގަނޑުމެން އުފާވާ އެއްކަލަ ފާހަގަކޮށްލަން އަޅުގަނޑުމެންނަކީ އެޕްރޫވްކުރެވުނު އެއް ފަރާތަކަށް، މި އަހަރު ބީ.ޕީ.ޓީ އެގްޒެމްޝަންގެ ނުވަތަ އަޅުގަނޑުމެންނަކީ ޗެރިޓަބަލް އޯގަނައިޒޭޝަންގެ ގޮތުގައި މިހާރުގައި އިސްތިސްނާވެން އެއީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަރަށް އެ ކަންކަން ބޭނުންކުރެވޭން ފުރުސަތުތަކުގެ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރަން. އެހެންނަމަވެސް، އަދި އެހާ ކާމިޔާބު ޕްރޮޖެކްޓްތަކެއް އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ހިނގައެއް ނުވޭ. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެން އެ މަސައްކަތްކޮށްގެންދަން. ދެން، މި ދުސްތޫރުން ޕޮލިސީއަކީ އަޅުގަނޑުމެން ކޮމިޓީގައި އެބަހުރި. އަޅުގަނޑުމެން އެހެން ކޮންޓްރޯލްކުރެވޭ، އެ ހަރަކާތްތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުން. ދެން ހަމަ ވާހަކަދައްކަމުން އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ގަބޫލުކުރަން، ހަމަ މިހާރުގެ ވަޒީރުން ހަމަ އިންތިޚާބުކުރެއްވި އަޅުގަނޑުމެން މި ކަންކަން ފަހިކޮށްދިނުމަށް ބަޖެޓެއް ރާވާ މަސައްކަތްކުރާ މި ބޭފުޅުންގެ ހަމަ ގަބޫލުކުރަން. އެކަމުގެ އަދިގަދަ ހުރިހާ ކަމެއްގައި އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން، ހަމަ ޚިދުމަތްތަކަކީ މިހާރު ވަރަށް ބޭނުންތެރި ކަމެއް ކަމުގައި، ހަމަ ޢަމަލުކުރާ ވަރަކަށް ހަމަ ހަރުދަނާ ހަމަ އަޅުގަނޑުމެންނާ ހަމަ ގުޅިގެން ބޭނުންކުރާ ހަމަ ތަފާތު ރޮނގުތަކުން ބޭނުންވާ އިޚްތިޔާރު ފަރާތްތަކާއި މަސައްކަތްތަކުން، ޓާގެޓެއް ހާސިލުކުރެވޭ އެ ކަންކަން ކުރަން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރަން މި ފުރުސަތު އެ ރިޕޯޓް ގެންނަވައިގެން ހަމަ ޑިޕާޓްމަންޓުގައި މަސައްކަތްކުރާ ކުރަމުންދާ އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ގަބޫލުކުރަން. އެކަން ބަލައިގަނެދޭން އަޅުގަނޑުމެން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. މުހައްމަދު ރަޝީދު، މައްޗަންގޮޅީ އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު.

މައްޗަންގޮޅީ އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުހައްމަދު ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. ވަރަށް ބޮޑަށް މަރުހަބާ. ވަރަށް އުފާވެއްޖެ އިނގޭތޯ. ވަރަށް ޝާންދާރުކޮށް އާދި، މިހިސާބަށް ދިޔާވީ. އަދި ބާރުންސްޕީކަރުންގެ ބޭބޭފުޅުންނާ ވެސް. ދެން އަޅުގަނޑު ހަމަ އެއްކަލަ ތަޢާރަފުކޮށްލާ ޚާއްޞަކޮށް މަސައްކަތްކުރަމުންދާއިރު ހަމަ މި ބޭފުޅުންގެ ޚާއްޞަ ކޮމިއުނިޓީގައި އަޅުގަނޑުމެން ކުރަމުން މި ގެންދާ މަސައްކަތުގެ ތެރެއިން، ދެން އަޅުގަނޑު މި ރިޕޯޓަކަށް، ޗާޓުގައި؛ އަސާސީ ގޮތުގެ ގޮތުން، މި ގޮތުން މިސާލަކަށް 30%

އެ ގޮތަށް ކަނޑައަޅާނީތޯއޭ؟ ނޫނިއްޔާ އަދަދެއް ކަނޑައަޅާނީތޯ؟ މިސާލަކަށް 5 ބޭފުޅުން ތިއްބަވާ ކައުންސިލެއްގައި 2 ބޭފުޅުން. 7 ބޭފުޅުން ތިއްބަވާ ތަންތަނުގައި އެހެން. އެހެންނޫނީ، އެއްކަލަ ޕަސެންޓޭޖު ހިސާބުކުރިއްޔާ ދިމާނުވާ ބައެއް ފަހަރު. މިސާލަކަށް ގާތް ސިޓީއަށް މިހާރު މިސާލަކަށް 19. ދެން 19ގެ ޕަސެންޓޭޖު. އެހެންވީމާ، މިސާލަކަށް އަދަދުތޯއޭ؟ އެއީ ފުރަތަމަ އެއް ކަންތައް. ދެން 2 ވަނަ ކަމަކީ، ވަރަށް ގިނަ ބަދަލު އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ކަމުގައި އެދެނީ އެބަ ސުވާލުކުރަން. މިހާރު އަންހެނުންގެ ކޮމިޓީއަށް ހިމެނުން ކުރިމަތިލެވޭނެތޯއޭ؟ އާއި އެގޮތަށް އެބަ އޮންނަންޖެހޭ ހަމައެއް، ނޫނީ ނުންނާނެތޯއޭ؟ ނޫނިއްޔާ އިނގޭތޯ، ޑަބްލިއު.ޑީ.ސީއަށް މިސާލަކަށް. ދެން، އަންހެނުން މިސާލަކަށް އަދި އަވަށް މި ކަންކަން ކުރާއިރު، އަންހެން ކަނބަލުން މިސާލަކަށް ދާއިރާއަކުން ނުލިބިއްޔާ. ދެން ނުލިބުނަ ހަމަ ހުރިހާ އެތަނުން ހަމަ މިހެން ގެސް ފާސްވެއްޖެ. އެކަމަކު ސިޔާސަތުތަކާއި، މިސާލަކަށް ހިނގާނީތޯއޭ މިނިސްޓަރުން ވިސްނާން އިނގޭތޯ. އެއީ ދެން އެތޯ ސުވާލަކީ. ދެން ޑަބްލިއު.ޑީ.ސީ އިނގޭތޯ. އެ ބޭފުޅުންނަށް މިސާލަކަށް އެހީތެރިވެދީ، ވަކި ފުރުޞަތުތަކެއް ދޭންވީ ކަނޑައެޅިގެން އެ ބޭފުޅުން ދޭތެރޭ ދޭންޖެހޭ ކަސްޓަމައިޒް ކުރެވޭތޯ، ނޫނިއްޔާ މިހާރު ބައިވެރިވާ ފަރާތްތަކުން ދާ އިސްނަގައިގެން ދިރާސާއެއް ކުރެވިގެން ކަރަ ގޮތަކަށް ގޮވާނީ؟ އެހެންވީމާ، މި އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ދެކޮޅަށް އޮތް ވިދާ ފާހަގަކުރެވޭ މި ބޭފުޅުންގެ ހަމަ ނިޔާ މިތަނުގައި ހުރި ވަރެއް ބަލައިލަން. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ..

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

ހޯމް ދު ވިކުން އަދި ޕްރެޒެންޓޭޝަނީ ފެށި ކޮންފަރެންސްތަކުން ބޭނުންކުރެވިދާނެ ހަދަ އާދޭސް އިނގޭތޯ.

ހޯމް ދު ވިކުންގެ ވަޒީރާ އަނީސާ އަހުމަދު ފާހަގަކުރެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ. އިޖުތިމާޢީ ދުނިޔެ މަސްއޫލިއްޔަތު އެތް ގާނޫނުގެ މި ހުށަހަޅައިލި ކަންތައްތަކަށް. ދެން ފުރަތަމަ ކަމަކީ، 33% ބާއްވާނީތޯ ނޫނީ ވީއްޔާ އަދަދެއް ކަނޑައަޅާނީތޯ؟ އަޅުގަނޑުގެ ގަބޫލުކުރެވޭގޮތުގައި ނޫނީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ގަބޫލުކުރެވޭގޮތުގައި އޮތީ، 33% މި ވިދާޅުވަނީ؛ އެހެންނޫނިއްޔާ ރަނގަޅު ކައުންސިލްތަކުގައި 3 މީހުން ތިބޭ ކަމަށް ވަންޏާ މީހާ އަދަދު. 5 މީހުން ތިބޭ ކަމަށް ވަންޏާ މީހާ އަދަދު. ތަފާތު އަދަދުތަކެއް ގެންނެވުމަށް ޕަސެންޓޭޖެއް ކަނޑައަޅުއްވައިފިއްޔާ އެއީ ޕަސެންޓޭޖަކަށް ވާނެ ކަމަށް. އަޅުގަނޑުމެންގެ އެއްވެސް އިޖުތިމާޢީ ނަންނަން ވީ ގިނަ މީހުން އައިސް އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންވަނީ. އެހެންވީމާ، އަދަދު އިތުރުވީމަ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބޮޑު ހިތްހަމަޖެހުނީ ދެއްތޯ. ދެން ލިބުނުތޯ އަންހެނުން ދެއްތޯ، ފާހަގަކުރެވޭން ލިބުނުތޯ. މި ސުވާލަކީ އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުން، މިހާރު ވާ ގޮތަކީ، ޕްރޮސީޖު ޕޮލިސީ ޑްރާފްޓިން، ބަލައިލާއިރު، ކުރިހުންނަ ވާހަކަދެކެވޭއިރު އަންހެނުން އިންތިޚާބުތަކުގެ ދުވަސްވަރު ހަނިވަނީ. އަޅުގަނޑުމެންގެ ވިސްނުން މި ހުންނަނީ

ފިރިހެނުންނަށް ވަކި ކަހަލަ ކަންތައްތަކާ ހުރެވޭނީ. އަންހެނުންނަށް ހުރެވޭނީ ގޭތެރޭގެ ކަންތަކާ. އެހެންނަމަވެސް، އަންހެނަކަށް ނޫނިއްޔާ ކުރިމަތިނުލެވޭނެ ސިޓީއެއް ކަމަށް ހަޒީންވެއްޖެއްޔާ އަންހެނުން ކުރިމަތިލާފާނެ އިސްގައި. އެހެން ތަންތަނުގައި ވެސް އެގޮތަށް ތަޖުރިބާކުރެވިފައި މިހިރީ. އެއީ މުޖުތަމަޢުން ހުއްޓާބަ ދިރުވާލާ ޝައުރު ހަކަންޖެހޭ ސަބަބަކީ ވެސް އެއީ. މިހާރުވެސް ގަބޫލުކުރުވުމުގައިވާން، ސިޔާސީ ޒަޢީމުކަން، ހުށަހަޅާ އެމް.ޑީ.ޕީ ނަމޫނާ ބޮޑު ޕާޓީއެއް. މި ބޮޑުވެރިންނަށް ގަބޫލުކުރައްވާން މި ބޮޑުވެރިންގެ ކުރިއަށްދާނެތަނަކަށް ވެސް އެންމެ ދިހައިން ނޫނީ އެންމެ ބޮޑު ބަޔަކަށް މަސައްކަތްތަކެއް އަންހެނުން. ހަމަ އެހެން މިބޮޑުވެރިންގެ ރައްޔިތުންގެ ވެސް އެންމެ ބޮޑު މަސައްކަތް ކުރައްވާނީ އަންހެނުން. އެހެންނަމަވެސް، ވާ ޢުމުރު، ޖުނި ހަވަހާ ބަހާލައިލާވަރު ވެސް މި ބޮޑުވެރިންގެ ވެސް އެގޮތުގެ ބޭރު ހޮވޭގައި މިއިބާ އަންހެނުން ވަރަށް މަދު. އެ ހުރިބަލަހައްޓާ ކޮޅުވަނީ. އެހެންވީމާ، އެ ހުރިބަލަމުވާ އެ ކުރިއަރަނީ؛ މިސާލަކަށް މި ބޮޑުވެރިންގެ ޒަމާނީ މަޖިލީހުގައި، މިތާ ޕްރިންސިޕަލް އަންހެނުންނަށް ވިސާނީ ބޮޑުވާ، ހަމަ އެއްކަލަ މުންދާ ވަކިއިން އެ މުޅިންގެ ގިނަވަރުސް ވަރަށް ބޮޑު އިނގޭތޯ. އަތުގަނޑުވިން މާޔީ އެ މުޅިންގާ ދުވާލަތާޅުކަރާ މުޅިން. އެހެންވީމާ، އެ މުޅިން އަބަދުވެސް ބޮޑާނު ޖިނާމަރާގެން ޖެހިނު ކަލާ ތޮވާއި ކާރުތަކުން. މިއަދާނަރާގެންނަށް ޖެހިނު ދަރަހަށް ހިދާހު. އެކަމަކު، މިއަދާނަރާގެންނަކަށް ބައްޔަބަހަށް ބުރާއަރަށް ހުރިބަހައްޓާ އަސްތުގައި ކަންކަން ނިންމުމެއް. އެހެންވީމާ، އެ ހުރިބަހައްޓާ ދައްވާން އަލިވާ ވަރަށް ދުނިޔެ ކަމާ. އެހެންވީމާ، އެ ހުރިބަހައްޓާ ދައްވަރިޔީ ބަދީ އެ ހުރިބަހައްޓާގެ ބޮޑުވެރި އެ މުޅިން ހިފާން އިނގޭތޯ. ދެން މި މިސާލެއް، ސަރުކާރުގެ އެތެރެވަރަށް ސިފަ ދޭނީ، ނޫނީ ވިއްޔާ ކުރިމަތިލާމުގެ ދަރުގައި ބަޔަކަށްދާނީތޯ؟ ސަރުކާރުގެ އެތެރެވަރަށް ވެސް އެއަރިޔަށް އެއްކޮޅު ކަމަށް ވޯޓުދިން ޖާގައި މަސައްކަތްދެ ކީރިތީނާ ކަންނޭނގެ. އެހެންވީމާ، މިހާރު ދުއްވާ އެއްކޮޅު އެއީ ނަމުގައި ދުއްވާ އެއްކޮޅު. ވަރަށް ނުލިބެ އެއްކޮޅު. އެހެންވީމާ، އެއީ އެއްކޮޅު ކަމަކަށް ގަބޫލުކުރަ ނުކުރަ. އެއްކަލަ ކުރިކަމާ މުންނަށް ދާ ފުރިހަމަކޮށް. އެއީ އެ މުޅިން އެއްޗެއްގެ ހިތްހަމަޖެހޭނެ ކަންނޭނގެ ޖަވާބުދިނުމަށް މަސައްކަތްކުރަން ވެސް. އެހެންވީމާ، މި ކަމަށްބަލާއިރު މި ކުރިވެސް ކަރަށްގައި އިންތިހާބު ދެ ބަހާ މި ހިތްޕާ. ކައުންސިލަރީ ކަމްޔަކާ. ހިތްހަމަ، އެއް ބަރާބަރަ ބޮޑު ދުސާރަހާ ދިރިއުޅޭ، ވަރަށް ބޮޑު ދުސާރަ؛ ކަމްބޫޑްޖިލާ މި ދަށްނަވާ. ދިރިއުޅޭ، އަށްއެ ބަރާބަރަކާ މި ދިރިއުޅޭ ސަރުކާރުގެ އެތެރެވަރަށްކަށް ވެސް 125 ޖުމްލާ ކަންނޭނގެ. އެހެންވީމާ، އެ ބަރުއީދަރަނާނާ މި އޮތުނީ. އެހެންވީމާ، މުސާރައާ ކާނުއަޅުއްލިބޭ ވެސް އަދި ސަރުކާރުގެ އެތެރެވަރަށް ކާނުއަޅުއްލިބޭ ވެސް، އެއީ ގަބޫލުކުރާ ކަހަލަ އެކަށީގެންވާ އަދަދަކަށް ވުން މުހިންމު.

ބަރަސްބާރުގެ މަޖިލީހުގެ އަންހެނުންގެ އެކަށީގެންވާ ތަމްސީލު އެދިގެން ޤާނޫނީ ވާހަކަދައްކާފައިވުން:

ކުޅޭގެ ވަރަކާ ދަށް ހަމަ އަނިޔާ ދަރުމަ ވަރަކަށް ހަމަ ތާއީދުކުރާމީހުން ދަޅުކަމުގެ ބޮޑުސާބިސަންވާ، މަދުވެގެން 33%. އެހެންވީމާ، ގާނޫނުގައި އެގޮތަށް ސާފުކޮށް ލިޔުމަކީ، މަދުވެގެން 33%. ދަށް މިސާލަކަށް

އެ 33% އާ އެންމެ ގާތަށް އަންނަވަރަށް މަދުވެގެން އަންނަނީވެސް. މިސާލަކަށް، އޭރުން މިސާލަކަށް 19 ފަރާތްތަކަށް، 19 ކައުންސިލަރުން އިންތިޚާބުކުރަންޖެހޭ ކަމަށް ވަނީ އޭގެ މަސައްކަތަށް 7 ވަނަ އެންމެ މަދުވެގެން އެ ދާއިރާއިން އިންތިޚާބުކުރަން. އެހެންނަމަވެސް، އެކަކަށް ގޮތަކަށް ބަދަލުގެނުވުމާއި ކަމަށް ވަނީ ވަރަށް ސާފުކޮށް އެކަން ބައްލަވާ ލިބިގެންނެވެ. ދެން އެކަމަކު، ހަމައެއާއެކު ފުރަގަސްކޮށްލެވޭ ބޭނުން، އަންހެނުން ކޮމިޓީގެ ރައީސާއާ ނައިބު ރައީސާ ސީޓު ކައުންސިލަރު އަންނަ ގޮތަށް އެ ދާއިރާ ފަރާތަށް ވެސް އޭގެ ޖާގައެއް އެ ހިއްސާކުރި ވެސް ވަރަށް ގިނަގެ ހިއްސާކުރި. މި ދެ ހިޔާލު ވަކިވަކި ގޮތުގެ ހުރިހާ ވަރަށް ގިނަގައި ގާނޫނުގެ ބެހެއްޓެވެ. އެއީ އޭގެ ޖާގައިގައި އެއީ ހަމަ ފިޔަވަހިކޮށް ވެސް ވަކިވަކި ބަޔަކު އަންހެނުން ކޮމިޓީއަކުން، އަންހެނުންގެ ކޮމިޓީގެ ރައީސާއާއި ނައިބު ރައީސާއަށް ވަކިވަކި ބަޔަކު ހަމަ ހޮވާއިގެން އިތުރުކޮށްގެން ކޮމިޓީތަކުގެ އެހީތެރިކަމާ އެއްކޮށް ބެހެއްޓު އިންތިޚާބުގެ ވޯޓުދިން އެކަން ކުރުމަށް ކަމަށް ވަނީ، ހަމަ ރައީސާއާއި ނައިބު ކޮމިޓީ އަންހެނުންގެ ކޮމިޓީގެ ރައީސާ ވެސް، ނައިބު ރައީސާ ވެސް މި އަންނަނީ. އެހެންނަމަވެސް، ކައުންސިލަރުން އަންނަ ކަމަށް ވަނީ، އެއީ އެއްވެސް މަސްއޫލިއްޔަތެއް ނޫން. އެހެންނަމަވެސް، އެންމެ މަދުވެގެން 33 ޕަރސެންޓުގައި އާދި ރައްޔިތުންގެ ސީޓުތަކުގެ ހަމަ ވަރަށް ގިނަގެން މި މައްސަލަ ބެލެވިގެންނެވެ. ދެން ދިވެހި ކަމުގެ އަންހެނުންގެ ނިސްބަތުން. ބަދަލުތަކުގައި ޖާގަ ލިބިފައިނުވާ ދަރިވަރުންގެ ތަޢުލީމީ ބައިގައި، އަންހެނުން ނިސްބަތުން ނޫޅުން. ހަމަ ނިޔާނީ މި ބައި ސަރަހައްދު، ކައުންސިލަރުންނާއި ދިރާސާތަކުން ބާރު ފާހަގަކުރާ އެއް ކައުންސިލަރުގެ ޒިޔާރާ ކަމެއްކަމުގެ އަންހެނުންގެ ކޮމިޓީތަކަށް؛ މިހާރު މިސާލަކަށް ހިނގާ ބަލާ އަދުލުއިންސާފުގެ ދަރުމަވެރި ކޮމިޓީތަކާއި އަންހެނުން ކުރިއަރުވާ ކޮމިޓީތަކާއި ވަކިކުރުމުގެ ކުރިއަށް، ވަރަށް ގިނަ އަންހެނުން ކޮމިޓީތަކަށް މާ ގިނަ ފައިސާ އުފެއްދުމުގެ، ހަރަކާތް ހިންގާ ދުވަސްވަރު ފުރުޞަތުގައި މާ ހަރަކާތްތެރި، މާ ކުރިއަށް ކޮމިޓީތައް ވަރަށް ގިނަ ބަރުލަމާނީ. އަދި ފައިސާއާއި ދުވަސްވަރު ބޮޑުކަމުގައި ވެރިޔާ. އެހެންނަމަވެސް، އެ ހުރި ކަމަކަށް ބަލައިލު ނިޔާމު ބައެއް ކައުންސިލަރުންނާއި ކުރިމަތިލާ ކޮމިޓީ ވެސް ކުރިއަށްގެންދާއިރު ކުރިއަށް ޖާގަ ކައުންސިލަރުންގެ، ކޮމް ތަސްދީޤު އޮފީސްތަކުގެ، ވޯޓުގެ ޖަދުވަލު، އިންތިޚާބުގެން ބަލައިލުމުގެ ކުރިއަށް، ވެސް ފާހަގަކޮށްލެވޭ ބައިވެރިވުން އޮފީހުގައި، މި ހުރިހާ ކައުންސިލަރުން؛ މިސާލަކަށް، ކުރީގެ ކޮމިޓީތަކާއި ކޮމިޓީތަކުގެ އަންހެނުން ކޮމިޓީހެއް ހިނގަމުން ދެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް މި އެއް ފަރުދުކޮށް ނިޒާމުގައި މިސާލަކަށް، އެބޭފުޅަކު މިނިސްޓްރީން ހުރިހާ ކައުންސިލްގެ ނިންމާލުމެވެ، ވަރަށް ބައިވެރި ކައުންސިލްތަކުގެ އެ ހިސާބުން ފުރިހަމަ. އެހެންނަމަވެސް، ދުވަސްވަރުގެ ފުރުޞަތުގައި އަދިއެކަމަށް ކުރިމަތިލާ ހުރި ވަރަށް ބައިވެރި ކައުންސިލްތަކުގެ ވަރަށް ގިނަގެން ހިނގަމުންދާ. އެހެންނަމަވެސް، މި ދެ ކައުންސިލް ބައިވެރިކުރުމުގެ ގޮތަކަށް ވިސްނުން. މިހާރު މި ވާ ގޮތަކީ، ދުވަސްވަރުގެ ފުރުޞަތުގައި ކުރިމަތިލާ ކައުންސިލަރުން މިހިރީ ފުރިހަމަ ހިސާބު. އެހެންނަމަވެސް، ދެން ބަރާ ހިސާބުން، ދުވަސްވަރު ފުރުޞަތުގައި ނޫނީ މިސާލަކަށް ގޮތުގެ ފުރުޞަތުގައި އަދިއެކަހެން ހޮވިގެން ކުރިމަތިލާ ކައުންސިލަރުން މަގުފަހިވެގެން މި ދަނީ، މި ގާނޫނުގެ ނިޒާމެވެ. އެހެންނަމަވެސް، މި ދެ ކައުންސިލަރު އެބަ ބައިވެރި ބޭނުންވޭ. ދުވަސްވަރު ފުރުޞަތުގައި ކުރިން ބޭނުންވާ

ކަންތައްތަކާއި އަދި ހަމަ އެއާއެއްކޮށް ޤައުމީ ފެންވަރުގައި މިނިސްޓްރީތަކާއި، ދައުލަތުގެ ވުޒާރާތަކާ ގުޅިގެން ޤައުމީ މަރުކަޒީގެ މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ތެރެއިން ބަރު ފެންވަރުގައި ކުރެވޭން ކަންކަމުން މިސާލު ހުރި ހުރަސްތަކެއް ނައްތައިލުމުން މި ދަނީ. އެކަމަކު، އެކަން އެންމެ ކާމިޔާބު ގޮތްތަކާއި ކުރެވޭނީ އޮތީ މުޖުތަމަޢު ފެންވަރުގައި ހުރި މިނިސްޓްރީތަކާއި، ބައިވެރިވުމާއި މި ކަންކަން ނިޒާމުގެ ތެރެއިން ގެންދެވޭނެ ގޮތަކަށް ވިސްނައިގެން. ވަޒީފާދިނުމުގެ އަދަދުތަކުގެ ތެރޭގައި ނިޒާމަށް މި ގެންގުޅުން ގޮތުގެ ބަދަލުކުރުމާއި އެކި ކަހަލަ އިސްލާހުތަކުގެ ސަބަބުން، މިހާރު މި އޮތީ ހަމަ ވަރަށް ބަދަލެއް ވަޒީފާއާ މުޖުތަމަޢުގެ ތެރޭގައި، މުޖުތަމަޢުގެ ކަންކަމުގައި އަންހެނުންގެ ބައިވެރިވުން. މިސާލަކަށް ޓީޗަރު ޓީޗަރުން، ޓީން ވަރަށް އަންހެނުންގެ ބައިވެރިވުމަކާއި ގުޅިފައި ހަމަ ކައުންސިލަރުން ބޭނުން އެއްގޮތަކަށްވެސް އަންހެނުންނެއް ނުފެނޭ. ބައިވެރިވުމެއް ނުވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް، އެކަމަކު ކައުންސިލަރުން ވެސް ބައިވެރިވާ ހޮވުނީ މި ބޮނި ކަންކަމަށް ވެސް ވިސްނައިގެން. އެހެންނަމަވެސް، މި ފަރާތަކުން ވެސް ގަވާއިދުތަކާއި ޤާނޫނު، ކޯޓުގެ ކަންކަމުގައި މަދުވެގެން 33% ޖަހައި އެކަން ތަމްސީލުކުރެވޭނީ ހަމަ މި މަޤާމަށް ބައިވެރިވެގެންނެވެ. ދެން އަބަދު ހޮވޭ؛ މިސާލަކަށް ހިދުމަތް ފިހާރަތަކުން ކައުންސިލަރުންނަށް ވެސް ފެނުނީ ގޮތުން ނޫނީ އެ މަޤާމުތަކުގައި އަދާކުރަނީ ޖިންސުގައި ހިރާ އިރާދާއި، ބިރާއި، މަޖިލީހާ ހުނަރު ފަރާތްތަކުގެ ނޫން. އެހެންނަމަވެސް، އަންހެނުން ވެސް ހަމަ މަޖިލީހުގާއި، އިރާދާއި، ބިރާ އެ ކަންކަމާ ނުހިނގާނެ. އެހެންނަމަވެސް، ދައުލަތުގެ ޖިންސާއެއް އެ ހިދާ ފަރާތްތަކަށް ވެސް ބައިވެރިވުން އެ ފަރާތްތަކާ އިރާދާ ތިއަތަރާގެ ހިސްދިލްގެ ބައިވެރިވުމަށް ފަރާތްތަކާ ބޭނުމާ، އެ ފަރާތްތަކަށް އެ މަސައްކަތްތަކުގެ ކުރިއަށް ގެންދިއުމުގައި ގެވެދެވޭނެ. އެ ގާނޫނު ގެތިވޭނީ ސާކަށް ފުރުޞަތުދިނުމާއި، ވަސީލަތްތަކާ ފުރުޞަތުދިނުމާއި، މި ހިދާ ކަމެއް ކޮންމެހެން ވެސް ހިފުނު ގޮތަށް.

ހޯދާ ޓީ ވިޔަންގެ ޚާއްސަ ޕްރޮގްރާމް އެކުލެވޭ އަސާސީ ފަރާތްތަކުގެ ގޮތުން:

ދެން ހަމަ އަޅުގަނޑު ފަރާތްތަކުން ފެނުނު، އެއްކަލަ އެ ފަރާތްތަކަށް ވިސްނުމުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފަރާތްތަކުގެ އެއް ކަމަކީ، ފިހާރަތަކުން ބޭނުންކުރާ ދެން ހެއްސުތާން އަޅުގަނޑުމެން މަޖުބޫރު މަޖުބޫރުކަމުގައި ފަރާތްތަކުގެ ކަމެއް، ފިހާރަތަކުން ބޭނުންކުރާއިރު އެ ހިދާ ސަލާމަތް އަޅުގަނޑުމެންގެ މަޖުބޫރުކަމުގައި އެކި މިސްކިތުން ވެސް ނުފެއްދޭތީވާ އިނގޭތޯ. މިހާރު މި ފަރާތްތަކުން، މިސާލަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ދިމާވި މަޖިލީހުގައި އަޅުގަނޑުމެން ދިމާވި އެއް ކަމަކީ، ބައްދަލުވުންތަކުގައި ނަންނަރުގައި ވެސް ފަރާތްތަކުގެ ވާހަކަތަކުގައި އެބަ ސަލާމަތްވާނެ. މިސާލަކަށް، ކައުންސިލަރުން ވެއްޖެއްޔާ ކިބައިން ބަޔަކު އެބަހުރިހެން ކިބައިން ވަރަށް ބޭރުގެ އެކި މަސްދަރުތަކާ ގުޅިގެން. ކިބައިން ބަޔަކު ގަނޑުވެރިކަން ދިމާވާ. ދެން އެހެންނަމަވެސް އަންނަނީ ފަސޭހަ ކައުންސިލަރުން ހިކުގެން އެ މަސައްކަތްތަކުގެ ނުކުރެވޭ. ހަމަ ސިފަ އަންނަ ފަރާތަ އިނގޭތޯ. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު ހަމަ އިދާރީ މަޖިލީހާއި ބަރުބަރުގައި ބަލާއިރު ބައިބަރުގެ ކިބައިން ދިމާވާ، ކިބައި އެކަށީގެންވާ އިރު މަސައްކަތްތަކުގެ އެ ފަރާތްތަކުން އަޅުގަނޑު ބޭނުން ދާއިރާ މަޖިލިސް ނުވާނެ އިނގޭތޯ. އެހެންނަމަވެސް، އެއްކަލަ

އަޅުގަނޑުމެންގެ ވިސްނުމާއި ދިރުމުގައި އަދި ބައެއް ކަރަތަ ކަންކަމުގެ ތެރޭގައި މި ކަންކަން ހުރީތީވެ، އަޅުގަނޑުމެން އެއްކަލަ ވަގުތީ ހޯއްދަވަ ދިރަވަދުމަކާއް ނުވަތަ ބޮޑުބަރަކި ސްޕެޝަލް މެޝަރޒްގެ ވާހަކަ މި ދަނޑުވެރި އިނގޭތޯ. ހަމަ އަޅުގަނޑަށް ހަމަ ބައެއް މުއައްސަސާތަކުގައި، ހަމަ ބޮޑެތި މުއައްސަސާތަކުގައި، ހަމަ ރާއްޖޭގެ ކަންކަން ނިންމާ ބޮޑެތި ތަންތަނުގައި ހަމަ އޮފީސްތަކުގައި އެބަ ފާހަގަކުރެވޭ، ސޯޝަލްމީޑިއާގައި ވެސް އެބަ ވިދާޅުވޭ، ހަމަ ހުރިހައި އަންހެން ބޮޑުވަނާ ފާނޮމީ ހައްޔާ؟ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މައްސަލައަކަށް ނުވޭ، ހަމަ ހުރިހައި ފިރިހެން ބޮޑުތަކު އެބަހުރި ވިޔަސް. އެކަމަކު، ހަމަ ހުރިހައި އަންހެން ބޮޑުތައް އަދިވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެއްކަލަ ކޮޕީސްޓީ ނުވަތަ އަޅުގަނޑުމެންގެ އަނިޔާ ވެސް ކުރިން ފާހަގަކުރެއްވުމުން، ބޮލީނަކަށް ކޮޕީސްޓީއާއި ހުރިހާ އެއްޗެހި ފުރިހަމަވެ، ކިޔަވައިގެން ދޯހިދު އެ ހުރިހާ މާއްދާތަކެއް ފުރިހަމަކުރަން މި ޒަމާނީ، އަޅުގަނޑުމެން އަންހެން ބޮޑުތައްގެ ވާހަކަ ވިދާޅުވާ ހިސާބުން. ދެން ހަމަ ފާހަގަކުރައްވައިދީ ވަރަށް މުހިންމު ސުވާލެއް އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ވެދާނެ އަޅުގަނޑުމެން މި ދާއިރާގައި ނުވަތަ އަންހެނުންގެ ޙައްޤުތަކުގައި މަސައްކަތްކުރާ ބޭފުޅުންނާ ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ޒާތީގޮތުގައިވެސް ހުރުން ބައެއް ބޭފުޅުންނާ ހުރުން އެކަހެރިކުރެވޭ އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑު ހަމަ ފިރިހެނަކީ ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކުރިޔާ ބޭނުމަ ފާހަގަކޮށް ނުކުން ހުރި އަންހެނުންނަށް ވާނެއް. އަޅުގަނޑު ފުރިހަމަކޮށް އިނގޭތޯ. އެއީ ހުރި އަންހެނުންނަށް ވާކަށް ކުރިޔަށް ނުދޭ. އެހެންނަމަވެސް، އޭގައި ދިމާވާ ގޮންޖެހުމަކީ، މިސާލަކަށް އެންމެ ބަނޑުގަ އެއް އުސްތާދުކަން އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ، ފުރިހަމަކުރާ، މުސާރަ ދޭ ބަދަލު ވިޔަސް އޭގައި މަސައްކަތްތަކަށް ހަރުދަނާ ނުވަތަ އެ ދިރުމުގެ އިންޒިރާސް ހުރުން އޭގައި ބޭނުވާން ކަމެއް. އެހެންނަމަވެސް، މުސާރަ ދިޔައީ އެ މަގާމުތަކަށް ހޯދާ ބޭފުޅުންގެ ގޮތުގައި މިހެން އަންހެނަ ހިސާބުން، ދެން އަންހެނުންނާއި ފިރިހެނުންނަށް ހުރުވައިދިއުމުގައި ވައްޓާލާ އެއްކަލަ ފިރިހެނުން އަޅުގެ ކުރުވަސަތު ބޭފުޅުން އިނގޭތޯ. އެހެންނަމަވެސް، އުސްތާދުގެ ބޮޑުން އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވަން އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކުރިޔާ ބޭނުމަ، ހުރި އަންހެނުން ވީބަން އެއީ ފާހަގަ ކަމެއް ނޫން. އެކަމަކު ފިރިހެނުންގެ ޝާމިލުވުން ބޮޑުވެގެން ނުވަތަ ފިރިހެނުން އެކަމި ބައިވެރިވުން ކުރިއަރުވައިދިނުމަކީ ހަމަ ވަރަށް ރަނގަޅު ކަމެއް އިނގޭތޯ. އެކަމަކު، އަޅުގަނޑުމެން ތަރައްގީކޮށްދެވެނުކަން، އަންހެނުންނަށް ފުރުސަތު ހަމަ ބޮޑު އެކަން އިސްވެރި އާއި ދަރަޖަ ކަމަކަށް ނުވާނެ އިނގޭތޯ. އެއީ ދެން އަޅުގަނޑު ފުރިހަމަކޮށްލާން ކަމެކޭ.

ސުޕީ ފާ ވިމެންގެ ޕާލިމެންޓް އަނީސާ އަބްދުލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު ހަމަ އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓީގައި ފިރިހެނުން ބައިވެރިވާ ގޮތުގައި އެ ހިއްސާކުރަން؛ އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ތަޖުރިބާކޮށްފައި އޮތް ކަމެއް. އެންމެ ފުރަތަމަ އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް

މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓީއެއް އުފެއްދިއިރު، ދެން އަޅުގަނޑު ފެށުނީއްސުރެ މިކަމުގައި އުޅެފައި ހުރި މީހެއް ވީމަ ތަޖުރިބާގައި މި ދަންނަވާލަނީ. އަންހެނުން އެކަނި. ދެން އަޅުގަނޑުމެން ހިތަށްއެރީ ރަނގަޅުވާނީ ފިރިހެނުން ވެސް އާދޭސްކުރަން ހީވެއްޖެ. އާދަތް ދު ބައިމީހުން އެކީގައި އަޅުގަނޑުމެން މި ކަމާ، އިންޓަރނޭޝަނަލް އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރަން. ދެން ފިރިހެނުންނަށް ހުޅުވައިލީ ބައެއް ރަށްރަށުގައި ހަދަ ފިރިހެނުން ކުރިމަތިލާ ވެސް ބީ. އެކަމަކު މި ގޮތަށް، ދެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފުރަތަމަ ވެރިން ވެސް އެނގުނު، އެއްކަލަ ލިބޭ ޢަދުލުވެރި ޓީޗަރުން ނަޒާހަތު ފިރިހެނުންކަން އިންތިޚާބުވެއްޖެއްޖާ. އަންހެނުންގެ ހައިބަރު ޖަމާޢަތް ހަދަ ފަހަރަކަށް ރިޔާސީ، އަމިއްލަ ދުނިޔޭގައި އާއި ފުރުޞަތާ ހަމައަށް ނުލިބިގެން އެބަ. އެހެންވީމާ، އެއީ ހަމަހަމަކަން އަންނަނީ ކަންކަމުގައި ޙައްޤުތައް ކަމަށް ވާހަކަ އިންތިޚާބުތަކާ. ހަމަ ރިޔާސީ ވެސް ހިނގާ ކަމެއް ވާނީ، އަޅުގަނޑުމެންނާ އެއްކަލަ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ކޮށްފައިވާ ހުރިހާ އިހުތިރާމެއް ހިއްސާކުރިޔަ ހެދީ. އެހެންވީމާ، ހަމަ މިހާރު ޙައްޤުތަކެއްވީ ހުރި ކަމެއް ފަދަ ބަޙުސްތަކަކީ އިޤްތިޞާދީ.

ބިރުންސަލާމަތްވާ ގޮތުގެ ފިޔަވަޅު އެއްސެރުކުރުން އެކިއިރާދީ ވަޒީފާ ދިރާސާ ކުރުމަށް ފާހަގަކުރެއްވުން:

ހަމަ އަޅުގަނޑު ކުރިން ސިފަކުރެވޭތީން. އަޅުގަނޑުމެންގެ ފަރާތުގައި ފިރިހެނުންގެ ބައިވެރިވުން އިތުރުކުރަމުން، އެއްވެ ރަނގަޅު ކަމާ ވާނަ މި ކުރީ އިސްލާމީ ވިޔަފާރިގައި. އެއްގޮތަކުން ވެސް ކުއްލިއަކަށް ދީނީ މުސްލިމުން، ފިރިހެނުން އިސްލާމީދީނުގެ ފަރާތެއް ނޫން. އެހެންވީމާ، އެކަން ވެސް ސަލާމަތުވާނެ ބަލާން. އެހެންވީމާ، އަނިޔާ ވެސް އެ ޤާނޫނުތަކާއި ވަދެއިން، އާދައި ރިސޯޓްތަކެއް އެބަހުރި. އެހެންވީމާ، މި ފަށައި އެއްފަހަރު ކަންތައް ކަމަކު ވަނަވަރުން، ފިރިހެނުން ވެސް އިސްލާމްދީނާ މި ކުރިމަތިލާފަ ގޮތަށް ކަންތައް ކަމަކު ވަނަވަރުން އަންހެނުންނަށް ފުރުޞަތު ދެއްވި ގެނެސްދިނުމުގެ ފަރާތް ބޭނުން ތާކުން އެބައޮތް. އެހެންވީމާ، މާނަ މި ކުރީ ފިރިހެނުން ވެސް ގޮތަށް އަންހެނުންގެ ޙައްޤު އިސްލާމްދީނާ ވަރަކަށް.

ހެދުން މިލްކުގެ ޝައުރީނަޒަރު އަޑުއަހާ އަޅުވުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރީ، އަދި ކުރިން ތަޖުރިބާ ފާހަގަކުރެއްވި އަޅުގަނޑު ދަރިންނަށް. އަޅުގަނޑު ވެސް ގަބޫލުކުރަމާ ފުރުސަތު ހަނދާ ގޮތަކު ފިރިހެނުން ތިބެމަކީ ނުވަތަ ފިރިހެނުންނަކީ ފުރުސަތު ހުރިހައްކުމަކީ އަދި މި ވަގުތަކު ރިސޯޓްކާ. އެހެންނަމަވެސް، އޭގެ ޖަވާބުގައި ސްޕީރެއިޓްފުލް ނުވަތަ މިއީ އަންހެނުންގެ ކަމެއް، އަންހެނުން އެކަނިޖެ މިކަން ކުރަނީ. އެ އާސްމަނަ ދެކޮންމެއަކީ، މިއީ ހަމަ މުޖުތަމަޢުގެ ކަމެއް. ދެން އަޅުގަނޑު މި ވަގުތު ގަބޫލުކުރަން އަދި އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓީތަކުގައި އަދި ތިބެން އެކްވަ ރަނގަޅީ އަންހެނުން. އެއީ

ސަބަބަކީ މި ވަގުތަށް އަޅުގަނޑުމެން ބަލާއިރުގައި، ތަޖުރިބާއަށް އަންހެނުންނަށް އެ ފުރުސަތުތައް ނުލިބިގެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފާހަގަކުރެވޭ ވަރަށް ބައިވަރު ކަންކަން އެބަހުރި އިނގޭތޯ. އަނިސާ ފާހަގަކޮށްދެއްވިހެން، މިސާލަކަށް ހުޅުވައިލީމަ ދެން ލީޑަރޝިޕް ޕޮޒިޝަންތަކަށް ފިރިހެނުން ބޭފުޅުން އައިސް، އަނެއްކާވެސް [illegible] އަޅުގަނޑުމެންނަށް [illegible] [illegible] [illegible]. އެހެންނަމަވެސް، މިސާލަކަށް އަޅުގަނޑު މި ކުރާ މަސައްކަތުގައި އިނގޭތޯ އެއީ އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑު އެކަނި މި ވަގުތު [illegible] ހުރީ އިނގޭތޯ. އެހެންނަމަވެސް، މިދިޔަ [illegible] ކޮމިޓީގައި [illegible] ހަމަ [illegible] [illegible] [illegible]. ދެން މިސާލަކަށް، އަޅުގަނޑު ހަމަ ވާހަކަދައްކަނީ، އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި ޖަސްޓް ސޮސައިޓީއަކަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ އަޅުގަނޑުގެ [illegible] ވާހަކަދައްކަނީ. އެހެންވީމަ، އެ ފުރުސަތު މިސާލަކަށް އަންހެނުން [illegible] މަސައްކަތުގެ ކޮމިޓީގައި [illegible]، މިސާލަކަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަކަށް ވިއަސް ހަމަ ފިރިހެނުން [illegible] އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ކަމެއް އިނގޭތޯ. އެހެންނަމަވެސް، މި ދަންނަވަނީ، އަންހެނުން ލިބެންޖެހޭ [illegible] އަނިސާ [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible] [illegible]. އެއީ އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތް އިނގޭތޯ. މި [illegible] [illegible]. އާދެ!

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްދެއްވުން:

އާދެ! އަޅުގަނޑު [illegible] ގަޑިއަށް [illegible] ވެސް [illegible]. އެހެންވީމާ، ތަންކޮޅު އަވަސްކޮށްލަން [illegible] [illegible]. އެހެންވީމާ، 3 ބޭފުޅުން އެބަ ތިއްބެވި. [illegible] ސުވާލު ނަގާނީ. އެހެންވީމާ، އެ ބޭފުޅުންގެ ސުވާލުތަކަށް ދެން މި ބޭފުޅުންނަށް ޖަވާބު ދެއްވުން [illegible] [illegible]. ފުރަތަމަ ނޮޅިވަރަމް ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ނަޝީދު. [illegible] [illegible] ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަހްމަދު [illegible]، [illegible] ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު [illegible] މުޙައްމަދު ވަޙީދު. [illegible] [illegible] ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ވަޙީދު. [illegible] ބޭފުޅުން ވެސް؛ ފުރަތަމަ ސުވާލު.

ނޮޅިވަރަމް ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނަޝީދު ޢަބްދުﷲ ފާހަގަކޮށްދެއްވުން:

މިހާރު އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، އަޅުގަނޑުމެން ދާއިރާގައި [illegible] [illegible] ލޯކަލް ކައުންސިލު އިންތިޚާބު ބޭއްވިއިރު މިހާރު ނޮޅިވަރަންފަރުގައި ދެ ފަހަރު [illegible] އަންހެނުން ކައުންސިލަރުން. ދެން ނޮޅިވަރަމުގައި [illegible] ދެ ފަހަރު، [illegible] ފަހަރު [illegible]. އެކަމަކު، ދެވަނަ ފަހަރަށް އެއްވެސް މީހަކު [illegible] [illegible] އަންހެނުން [illegible]. އަންހެނުން އަމިއްލައަށް އަންހެނުންގެ [illegible] ގޮތަށް [illegible] ކުރާ މަސައްކަތުން އެ [illegible] އަމިއްލައަށް [illegible] ފަހަރު ވެސް [illegible] ޖެންޑަރު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؛ [illegible] ފަހަރު 14 [illegible] [illegible] 2

މީހުން ކުރިމަތިލީ. ލީއިރު އެއް އަންހެނަކު ހޯދުން. ދެން މިހާރުވެސް ނަމުގެ ރައީސަކަށް ހުށަހެޅި. އެކަމަކު އޭނާ ވެސް ބޭނުމެއް ނުވޭ އެއްވެސް ޒިންމާއެއް ނަގާކަށެއް. ބަޔާނުތަކުގައި މިއަދު މައި ގޮތީ، އެމް.ޑީ.ޕީގެ އަންހެން މީހެއް ހުންނަނީ ނައިބު ރައީސާކަން. އާނަހަން ނައިބު ރައީސާކަން ދޫކޮށްލެވޭ ހަމަ ވަކި ތާރީޚެއް ނިންމަވައިފި ދުވަހު ވެސް އެހިނދު ވެސް އާނަ އަމިއްލައަށް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން އަމިއްލައަށް ކޮންމެ ބާރުވެރި މަގާމުތަކަން ދިޔައިމަ ވެސް އެ މަގާމުގެ ޒިންމާ އަދާކުރަން ބޭނުންނުވެސް، އެއް ކަމަކަން. ދެވަނަ ކަމަކަން ހިޔާރުކުރެވޭ މަސައްކަތްކޮށްދެއްވާތީއާއި، މިސާލަކަށް މި ބާރުވެރިން ވެސް ވާހަކަދައްކައިދީ؛ ކްރިމިނަލް ޖަސްޓިސްގައި، ސިޔާސީ މަޤާމުތަކާ މީހުންނާ، ހަމަ އާއި ގާނޫނުގައި ހިމަނަން ޖެންޑަރސްޕެސިފިކް އެއްވެސް ގޮތަކަށް އޭގައި އެބައޮތްތޯ ބަލަންޖެހޭތޯ؟ މިސާލަކަށް، އާންމުންނަށް ގެނެސް ކަމެއް ސިޔާސީ ޕްރޮސީޖަރގައި، އިންޓަރނޭޝަނަލް ޕްރޮސީޖަރގައި، ސިޔާސީ މަޤާމުތައް ބައިވެރިކުރުމުގައި ދެން ނޫނީ އެގޮތަށް. އެ އެއްޗެހި ހިމަނައިގެންނޭ ބުނީ އެއީ އެއްކޮށް ފުރުޞަތު ދީގެން އަންނާނީ. އެކަމަކު ބުނާނަމަ ހިނގާނީ އެ މީހުންނަކީ އަސްލު ހިނގާ ސްޓާފުން ހިނގާ ބުނާލާއޭ. އެކަމަކު އަނެއް ގޮތަކުން ޖެހޭނީ ބައިވެރިވާން ކައުންސިލް ސިޓީތަކުގައި. އެކަމަކު މިކަހަލަ އެއްބަސްވުންތަކުގައި ޖެންޑަރސްޕެސިފިކް ވާތީ ވިސްނައިލުން؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވުން:

އަބްދުލް ޤާދިރު.

ގައްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުލް ޤާދިރު ވާހަކަދައްކަވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. އަޅުގަނޑުގެ ދެން މާ ބޮޑު ސުވާލެއް ނެތް. ހަމައެކަނި ކޮމެންޓުތަކެއް ހުރި. އަޅުގަނޑުމެންނާއި، މި ކޮމިޓީއާއި މި ބޭފުޅުންނާ ވަރަށް ޝާކިރު އެއްގޮތަކަށް އެޖެންޑާ އެބަ މި ބިލުގެ ކަންތައްތަކުގައި. ދެން އަޅުގަނޑު ގެރެންޓީކަން އަޅުގަނޑުމެން ބިލު މިކޯޓުން މަސައްކަތްކޮށްދޭ ނުކުތާތައް ފުރާ، މި ބޭފުޅުންގެ ކޮމިޓީސިޓީވާ ވަރަށް މަދުވާން ކަމަކު އަޅުގަނޑު ހަމަ ހިތްވާ އަދިވެސް ހަމަ މި ދަށުވެވޭގައި ޤާނޫނަކީ ވާހަކަ ދަންނަވައިލަން. ދެން މި ބޮޑުކަން ގާނޫނީތަކީ މަސައްކަތްތަކުގައި ރަނގަޅު ކުރެއްވި އަޅުގަނޑުމެން މި ޤާނޫނުގައި ވަރަށް ވާހަކަ ދާއިރާތަކުގައި ޖެނެރަލްކޮށްދީރި. ހަމަ އަންހެނުންގެ ކޮމިޓީ ފެނި ހުއްޓާ ހަމަ އެންމެން ވާހަކަދެކެވުން. ފިރިހެނުން ވެސް. އެގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން ނިންމީ. ދެން ރައީސާއި ނައިބު ރައީސާ ވެސް ހުށަހަޅަން އެންމެން. އެ ބާރުވެރިން ހަމަ އެ ހުށަހަޅާ ވެސް ހަމަ ކައުންސިލް އިންތިޚާބު ދުވަހު، އެގޮތަށް. ދެން އަންހެނުންގެ ކޮމިޓީއާއި ކައުންސިލް އިންތިޚާބު ދުވަހު އެއްކަލަ ބާރުވާ ގޮތަށް ހުރިހާ އެންމެން. ދެން އަޅުގަނޑު ގޮތުގައި ނުކުތާ، އަންހެނުންގެ ކޮމިޓީގައި ފިރިހެނުންނަށް މި ވަރުގެ ތަފާތު ކުރިން ކަމަކަށް. އާދި އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތް މި ކުރަނީ އަންހެނުންނަށް ފުރުޞަތުތައް ހޯދައިދިނުމަށް ދީފައިވާން. އެހެންވީމާ، ހުރިހާ ކަހަލަ ދާއިރާ މި ވަގުތު ވިސްނުން ބައިވެރިވުމަށް އަޅުގަނޑުމެން ވެސް އެދޭ

ގޮތެއް ނޫން. ދެން އަޅުގަނޑުމެން ހިފަހަ މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި މި ބޭފުޅުންގެ ހުރިހާ ކަންސަރުންތަކަކަށް އަޅުގަނޑުމެން އޮޕަރޭޓް ހަމަ ޕްރޮސެސްކުރުމުގައި، ހަމަ ތަނގަދު ބައްޕާފައި ނެރުނުވާނެކަން މި ހުރިހާ ކަމަކަން. އެ ތަފާސްހިސާބު އަޅުގަނޑު ދޭ ވާހަކަ ދަންނަވާލަން މި ބޭފުޅުންނަށް. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މި ބޭފުޅުން އިޢުތިރާފުކޮށް ނިސްބަތާ ވަޒީފާގައި އަދުން، އަޅުގަނޑުމެން ކުރެވޭ ބޭނުންތައް ނަގައިލާފައި ކިހިނެއްތޯ ވާނީ ގޮސްނެތްކަން 5 ވަރަކަށް މިނިޓެއް؟ އަޅުގަނޑުމެން ހިފާނީ މި ބޭފުޅުންގެ އިތުރު ފުރުޞަތުދެއްވުމަށް ނުޖޯ ކަމަށް ވަނީ. (ވަގުތުކޮޅަކަށްގޮސް) އައްސަލާމް ޢަލައިކުމް. މި އައި ކުޑެކުމަ ބޭފުޅަކަށްވެސް. ފުރުޞަތުދޭނަން މުޙައްމަދު ވަޙީދަށް. އަދި އެ ބޭފުޅާ ވަޑައިގަންނަވާތޯ؟

އުނގޫފާރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ވަޙީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ. މީގައި އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ސުވާލެއް އަހާލަން ބޭނުންވޭ. ގާނޫނުގައި ކޮޅާއް މި ދުނިޔޭ އަޅުގަނޑުމެން ވަކި މިންވަރެއް ހިމަނަން. ދެން، ކުރިން ބޭފުޅަކު ފާހަގަކުރެއްވި، ބައެއް ކަންކަން ކުރެވޭ ގޮތުން ވެސް އަނެއްކާ އެއްކަހަލަ ތަފާތުތަކެއް ޖާގަ އެބަހުރޭ. މިސާލަކަށް ކުރީގެ ރ.ކ.އ ކޮމިޓީ ބަދަލުވި ކައުންސިލަކަށް. ވެފައި ހަމަ އަންހެނުންގެ ކޮމިޓީ އަންހެނަކުވެސް ކޮމިޓީއަކަށް އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، މި ބަދަލު އައިމަ ކޮންމެހެން އަންހެނުންގެ ކޮމިޓީ ބޭއްވުން މުހިންމުތޯއޭ؟ މި ދުނިޔޭގެ ކައުންސިލުން އެހެންވެއްޖެއްޔާ މި ބަދަލާ އެކުގައި ރާއްޖޭގެ ކޮންމެ ކައުންސިލެއްގައި ވެސް ގައިމު ވެސް 33% އަންހެނުން މަދުނުވާ އަދަދަކަށް އަންހެނުން ހިމެނުމަށް. އެއީ އެ ސުވާލު. އަނެއް ކަމަކީ، މިސާލަކަށް ހަމަ ދެކޮޅުހަދަން އަސަރުކުރާ އަނެއް ކަންތައް އެއީ، މިސާލަކަށް ކުރިން އަޅުގަނޑުމެން އެނގޭ ތަން އުޅޭ ކަނޑައަޅާފައި ކުރިދުރުން އެއްކޮށްސައި ނުހިމެނޭ އެއްބަސްވުމެއްގައި. ދެން، އެކަހަލަ ބަދަލުތަކެއް ހިނދެއް އަޅުގަނޑުމެން ކަންކުރާނީ؟ މިސާލަކަށް އަޅުގަނޑު އެއްވެސް ގޮތެއްގައި ކޮމިޓީއެއްވެސް އުފެދިފައި ނުހިނގާ. އެހެންނަމަވެސް، އެ ކޮމިޓީ ފަރާތްތަކުގައި އެބަ ފުރުޞަތު ލިބޭ، އެއްހަމަކަން އަންހެނުންނަށް ހަމައެކަނި އެއްވަރަށް ލިބޭ ބައެއްގެ ގޮތުގައި ހިމެނިފައި، ދަރަޖަކުރުމުގައި އޮކަން އަންނަ ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރަމޭ. އެހެންވީ އަޅުގަނޑު މި ބޭފުޅުންގެ ޚިޔާލުތަކަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އެންމެ ފަހު ސުވާލު. ޙުސައިން ޒުހުރާން. އެހެންނަމަ، ހުރިހާ ސުވާލުތަކަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް.

މަޑަވެލި ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ފިރުޝާން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދޭ! ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. އަދި ޓްރާންސްޕެރަންސީ އަދި ހޯޕް ފޯ ވިމެންގެ ބޭފުޅުންނަށް މަރުޙަބާ ދަންނަވަން. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ފާހަގަކުރެއްވި ގޮތަށް، އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ މި [illegible] ވަރަށް ބޮޑެތި، ވަރަށް ފުޅާ ދާއިރާއެއްގައި ޑިސްކަޝަނެއް ކުރިއަށްގެންދެވިއްޖެ. ދެން، އަޅުގަނޑަށް ފުރުޞަތު ލިބުނު ގިނަ ސިމްޕޯޒިއަމްތަކުގައި ވެސް ވާހަކަދެއްކުމަށް. ދެން އެކަމަށްޓަކައި ޓީމަށް ވެސް ޝުކުރު އަދާކުރަން. ދެން އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވަނީ، އަޅުގަނޑު ބޭނުންވަނީ ހަމަ [illegible] މި ބޭފުޅުންގެ ފަރާތުން. ދެން އަޅުގަނޑުގެ މަޝްވަރާއެއް [illegible] [illegible] އަދި ކޮމިޓީއަށް [illegible] [illegible]، އަދި މި ބައްދަލުވުންތަކުގައި ފާހަގަކޮށްލެވިއަސް. އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓީގެ [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެން މި ޤާނޫނުގައި [illegible]؟ [illegible] ފާހަގަކުރި، ބަޖެޓުގައި ސިމްޕޯޒިއަމްތަކުގައި [illegible] ކުރިއަށްގެންދެވުނުއިރު އަންހެނުން ބޭފުޅުން ވަރަށް ބޮޑަށް [illegible] [illegible] މުޖުތަމަޢުގައި އެ މީހުންގެ ލީޑަރޝިޕް ވަރަށް ބޮޑަށް އޮންނަން. ދެން، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދައްކުން ވަރަށް ބޮޑު އެއް ވާހަކަ ވާހަކައެއް އެއީ، އަވަހު [illegible] [illegible]، އަވަހު ތަރައްޤީއަށް ކަންކަން ކުރުމާ ކުދިކުދި ރަށްރަށުގައި ވެސް ކުރެވޭ ގޮތަށް، ޤާނޫނުން ބާރު ލިބިގެން އެކަން ދިއުން. އެ ދާއިރާގައި ހަމަ ގިނަ ދުވަސްވަންދެން މަސައްކަތްކޮށްފައި، އަދި ގިނަ މަޢުލޫމާތު [illegible] [illegible] ބޭފުޅުން. އެހެންވީމާ، އަންހެނުންގެ ކޮމިޓީގެ ދައުރު [illegible] [illegible] ގެންނައިރު، [illegible] [illegible] ގޮތް މި ބޭފުޅުންގެ ފަރާތުން އަޅުގަނޑުމެން [illegible] ބޭނުންވޭ. ހަމައެކަނި އެކަން. ދެން [illegible] [illegible] ވާހަކައަށް ވެސް އަޅުގަނޑު ހަމަ ތާއީދުކުރާ ވާހަކަ ފާހަގަކޮށްލަން. ޝުކުރިއްޔާ ވަރަށް ބޮޑަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ދެން، އަޅުގަނޑު ސުވާލެއް އިތުރުކޮށްލާނަން. އަންހެނުންގެ ކޮމިޝަން ގެންނަން [illegible]، [illegible] ކޮންސްޓިޓިއުއެންސީ އޮންނައިރު މައްސަލައެއް ނެތް. އެކަމަކު މަލްޓިޕަލް ކޮންސްޓިޓިއުއެންސީ އޮންނަ ޒޯން، މިސާލަކަށް މާލޭ؛ ސިޓީގައި، [illegible] [illegible] 33% ޖަހާނީ؟ މިހާރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެމް.ޑީ.ޕީން [illegible] އޮތް [illegible] [illegible] ގޮތަށް، [illegible] ފުރަތަމަ [illegible] [illegible]. [illegible] 33% ހަމަވާ ވަރަށް. އެ [illegible] ދެން އަންހެނުން ކުރިމަތިލާނީ ހަމައެކަނި. [illegible] [illegible] ދެން އަނެއް ފަރާތްތަކުގައި. އެއީ، މި ބޭފުޅުންގެ ހިޔާލު ކޮންކަހަލަ ގޮތަކަށްތޯ؟

ޓްރާންސްޕެރަންސީ މޯލްޑިވްސްގެ އެގްޒެކެޓިވް ޑިރެކްޓަރ މަރިޔަމް ޝިޔުނާ ވާހަކަދެއްކެވުން:

މިއީ ވަރަށް ބައިވަރު ސުވާލުތަކެއް، އެކަމަކު ވަރަށް ކުރުކޮށް ޖަވާބުދީފައި، އެއީ 2 ޖަހާއިރު ދާންޖެހޭތީ. މުހައްމަދު ނަޝީދު ކުރި ސުވާލަށް، މިސާލަކަށް ސްކޫލު ޕްރިންސިޕަލުންނާއި ހެލްތު ސެކްޓަރުގެ ފަރާތްތަކާއި، އަދި މުޖުތަމަޢުގައި ބައިވެރިވާ އެހެން ފަރާތްތަކުން، މިސާލަކަށް އެ ފަރާތްތަކުގެ ކުދިންގެ މުސާރަ ދިޔާ ވަރަށް މިސާލަކަށް ކޮންސަލްޓޭޝަނުގައި ބައިވެރިވާ ގޮތަށް. އޮފީސް އެއް ގޮތް. ވެބްސައިޓުން އަނެއް ގޮތް. އެކަމަކު ހުރިހާ ކަމަކީ، އެ ފަރާތްތަކުގެ ބައިވެރިވުން އޮންނަ ގޮތަކީ ބިލުތައް ފަރުމާކުރުމާ. މިސާލަކަށް ވޯޓަން ކޮންސަލްޓޭޝަނުގެ ބައްދަލުވުންތަކުން މިސާލަކަށް މަޝްވަރާތަކަށް ބައިވެރިވުން ގޮތަކީ އެކަނި ގޮތްކަމުގައި ވިޔަސް. އެހެންވީމާ، އަދި ފޯކަސް ގްރޫޕް. އެހެންކަމުން ކަމެއްގައި އެ ފަރާތްތަކުގެ ވިސްނުން ވަރަށް ފަހުން ކަންކަމުގައި އަހަނީ. މިގޮތަށް މުހިންމު ކަމަކީ، ފަރުމާކުރުމުގެ ގޮތް ހިއްސާވުމުގައި ވިސްނުމުގެ ބަހުގެ ފަރާތް ވިސްނުމުގެ ފަރާތް ކޮންކަމަކަށް ގެނެވޭން ދިޔާތާ ފަރުމާކުރުމުން. އެހެންވީމާ، އެކަމުން ކުރިމަތިވާ ދިރިހުރެވޭތޯ؟ މިހާރު އެއީ ކުރަމުން ހިއްސާކުރުން އެބަހުރި. ހަމަ ރަނގަޅު ގޮތެއް އޮވެސް. ނޫނީ މިސާލަކަށް ނަންބަރު ހަމަ އިންތިޚާބުތަކާއި، ގޮސް ދިޔަ މިހުރިހާ މިފަދަ ކަމަކީ ކޮންސެޕްޓެއް، ދެން މި ގާއިދާތަކުން މިސާލަކަށް ފޯކަސް ގްރޫޕް ފަރާތްތަކެއް ކޮންސަލްޓޭޝަން މިސާލަކަށް ކަސްޓަމްސްގެ ފަރާތްތަކުން ވެސް ވޯޓަން. ނޫނީ ހައިރާން ގެދޮރު ހެދުން ހޯދާ ފަރާތްތަކުން ވެސް ވޯޓަން. އެއީ އެ ދާއިރާގައި އަދި ކުރަމުން ގެންދަވާ އަޅުގަނޑުމެން. އެކަމަކު އެހެން އެއްގެ ރަނގަޅު އެއް ގޮތަކު، ހަމަ ވޯޓަން. ނޫނީ މިސާލަކަށް ނޫނީ ހަމަ ސޯޝަލް ޕްރިންސިޕަލަކަށް ހަމަހަމަ ފަރާތް، ހެލްތު ސެކްޓަރ ހެލްތުވެރިން ހަމަހަމަ ފަރާތް. އެއީ ހަމަ އަޅުގަނޑު އެއް ޖެނެރަލް ވަރުގަދަ ރަން. ހަމަ އަޅުގަނޑު ވެސް މަސައްކަތްކުރަނީ. ހަމަ އެއްކަމަށް ކަންނޭގެ ކަނޑައެޅިފަ ވެސް އެއީ ދާއިރާގެ އެހެނެއް. އެއީ ގަނޑުގެ އެއީ ގޮތެއްގޮތް މަސައްކަތްކުރާތީ. އެހެންވީމާ، އެމް.ޑީ.އޭއާއި މި ދާއިރާގެ އެހެން ފަރާތްތަކުގެ ވެސް ހައިގެ އައިކަން މި ގެނެސް ކަސްޓަމަރ ދާއިރާ ގެނެސް ޓްރާންސްޕެރަންސީ މޯލްޑިވްސްގެ މަސައްކަތެއް ނޫން، މި ހުރި ފަރާތްތަކުގެ ހިއްސާގެ ނިޒާމުގެ ފަރާތް ވަނީ ގޮތަށް ފަރުމާކުރެވިފައި ހަމަ ވަނީ. ދެން، މަޖިލީހަށް ނިޒާމަށް، އާދެ ގާނޫނުގައި އަސާސީ ހިމެނިގެން ކަނޑައެޅި ފިލާ އެހެންގޮތް ނޫން. ފަރާތްތަކުގެ މަސައްކަތް ބިނާކުރުން ބަލަން ވެސް ގެންނަންޖެހޭ އެއްޗެއް. އެހެންވީމާ، ދެން އަހަރެން ގާނޫނުގައި މިހާރު މި ދައުރުގައި މި ޔާ އެއްޗެއްހެން، އަހަން ވިދާޅުވިކަން ވިސްނުން ވެސް އެއްވެސް މަސައްކަތެއް ނޫން. އެހެންވީމާ، މި ވަގުތު ފިޔަވަޅު މި ގާނޫނު ހިއްސާކުރުމުގެ ފާސްކުރުން ގެނައުމަށް. ހިއްސާގެ ފާސްގެ ގެނެސް އެ ފަރާތްތަކުގެ ބަސް، ހާލަތު، ވިސްނުން މަޖިލީހަށް ނިޒާމަށް ގެނެސްދިނުން އެކަން ހިނގާ. ދެން، ގޮތަކަށް ކުރަމުން ފާސްކުރަމުން ޓްރާންސްޕެރަންސީ، ގަވަރނަންސް ފަދަ. ބިނާކުރާނީ؟ ކޮން ގާއިރާކުރާނީ ކަނޑައަޅާނީ؟ އަސްލު ވަރަށް އުނދަގޫ ސުވާލެއް. ވަރަށް އުނދަގޫ ކަމެއް އެއީ ކަނޑައަޅާކަށް. ދެން، އާދެ ގާނޫނުގައި ބައިގެ ފަރާތްތަކުން ހަމަ ގާއިމާ ވެސް ކަމަކުން، އެއީ ބައިގެ މިހެން ބަހައިގެން ނިގުޅައިގަތުން ކަމެއް ވެސް. އެއްކަމަކީ

ވާހަކަ ވެސް ދެކެވޭ. އެކަމަކު ބައްޔުތަކާއި ނިގުޅައިގަތުމުގެ ވިސްނުމަކަށްވުރެ ބޮޑަށް، މާ މުހިންމު ކަންތައްތަކުގެ އެކަން ނުކުތުރިޔާ ކަމަށް ވަންޏާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ނިސްބަތުން 50% ފަރާތްތަކުގެ ބައިވެރިވުން ނިޒާމުން ގެއްލޭ އެބަ. އެ ގެއްލުން އެއީ އަދި މާ ގޯސްކަމުކާ އާދޭޖުމުގައި. އެހެންވީމާ، އެއީ ވިސްނިދާން އަސްލު ގޮތް. ދެން، އެކަމަކު މިސާލަކަށް ،އެހެންވެގެން އަޅުގަނޑު އެންމެ ފުރަތަމަ ވާހަކައިގައި ވެސް ފާހަގަކޮށްލިން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފަސްޓް ޕާސްޓް ދަ ޕޯސްޓް ސިސްޓަމް ނޫނީ ސިނގަލް މެމްބަރ ކޮންސްޓިޓިއުއެންސީ އިންޓަރނޭޝަނަލީ މީގެ ދުނިޔޭގައި އޮތް އެންމެ ބޮޑު ކަމަކީ. ޕާޓީތަކާއި ނިޒާމު ވެސް ރަނގަޅުކުރުމާއި އަދި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ނިޒާމު ވެސް ހަރުދަނާކުރުމަށް އެންމެ ބޮޑު އެއް ހުރަހަކީ. އެހެންވީމަ، އެކަމާ ގުޅޭ މި ޤާނޫނުގައި އެ ކަމަކަށް ބަދަލެއް ނުގެނެސް. އެ ބަދަލަކީ އަދި މާ ދުވާ ދާއިރާތަކުގައި މަޝްވަރާކޮށްގެން، އެ ބަދަލު ގެނައުން، އަދި އެ ބަދަލު ދެން މި ގޮތަށް ވެސް ބަދަލުގެނެވިދާނެ. އެކަން ކުރެވިދާނެ އަދި ދެކޭން، ރަނގަޅުވާނީ އަނިޔާވެސް. އެހެންވީމަ، މިހާރުގެ ހާލަތުގައި ބޭނުން ނިސްބަތައިލީ. އެކަމަކު ބަދަލުވާ ގިނަ ފަރާތްތަކުން ބައިވެރިވާ ނިޒާމެއް ގާއިމުކޮށްގެން ކުރިއަށް ދިއުމަކީ ދެން މުހިންމު ކަމެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑުގެ ވިސްނުމުގައި. މިހާރު ހުރި ގޮތުން ވެސް ގިނަ މަސައްކަތްތަކެއް ކުރަން ޖެހިފައި ވާ ކަމަށް ދެކެމުން ބާރުއަޅައި ފާހަގަކޮށްލަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ދެން، ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ ބައިވެރިވެވަޑައިގެން ދެއްވީތީ.

ހޯޕް ފޮރ ވިމެންގެ ފައުންޑަރ އަނީސާ އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ. ދެން ވަރަށް ގިނަ ސުވާލުތަކެއް ކުރައްވާފައި އެބަހުރި. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ބަލާނަން ސުވާލުތަކަށް އަވަސްކޮށް ޖަވާބުދޭން. އެންމެ ފުރަތަމަ ކަމަކީ، އަންހެނުންގެ އިންތިޚާބުގައި ނުހަނު ދެއްކީ؟ އެއީ ކައުންސިލުތަކުގެ މެންބަރުންގެ ގޮތުގައި އަންހެނުން ތިބޭތާ އެދެގައި. އަންހެނުންގެ ކޯޓާއެއް އޮންނަން އަދި ހަމަ ވަރަށް މުހިންމު ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފާހަގަކުރެވޭ. ސަބަބަކީ، އަންހެނުންނަކީ ކަނޑައެޅުމުގެ ބައިވެރިވާ އަނިޔާވެސް ދައްކަން. ކުރީގައި ވެސް ރަށްރަށުގައި ވަރަށް ގިނަ މަސައްކަތްތަކެއް، ރަށްރަށުގައި ޒުވާން ޖަމްޢިއްޔާތަކުން ބޭނުމުން ދަރިންގެ އެދުމުގައި ކޮންފަރެންސްތަކާއި، މި ހުރިހާ ކަމުގެ ކޮންފަރެންސްތަކާއި އަޅުގަނޑުމެން އޭގެ މިހާރު ރަށްރަށުގައި ވަރަށް ބޮޑަށް ބަލައިގަންނަ ކަމެއްގެ ގޮތުގައި ހަރަކާތްތަކުން ކަނޑައަޅާ މަސައްކަތްކުރަނީ. އަޅުގަނޑުމެން އޭގެ ތެރެއިން ވަރަށް ގިނަ ޒުވާނުން ބައިވެރިވޭ ކޮންމެ ރަށެއްގައި ވެސް. ދެން އެ ކަމަށް ބޭނުންވާ ތަމްރީނުތައް ވެސް ދެވިފައި ވެއެވެ. އެހެންވީމާ، އެ ފުރުޞަތު ލިބޭނީ އެ ރަށްރަށުގެ ރައްޔިތުންނަށް ވަރަށް އަވަހަށް.

ބެލުން، އެ ތަރައްޤީގެ އަންހެނުންގެ ތަޢުލީމީ ހާލަތު، ސިއްޙީ ހާލަތު ރަނގަޅުކުރުމަށް މަސައްކަތްކުރުމުގެ؛ އެހެންވީމާ، ބަޔާންކުރުމުގައި މި މީހުން ބައިވެރިވެފައިވާ އަންހެނުންނާ ގުޅޭ ކަންކަމުގައި ކައުންސިލްތަކުގައި މަޝްވަރާކުރާ ބައެއްގެ ގޮތުގައި. އެހެންވީމާ، އެ ކޮމިޓީ އެކުލެވޭ އުސޫލު ފަސް ފަހުން މެދުވެރިވި ކަމެއް. މި ދު މުޖުތަމަޢުގެ ގޮތުގައި މަސައްކަތްކުރުމުގައި ފަސް ޒުވާނުންނަށް ފުރުޞަތު. އަންހެނުން ކެބިނެޓްގައި ބައިވެރިވުމަށް، އެ މީހުން އެންމެ އިސްކޮށް ތިބި އެ ތަރައްޤީގެ އަންހެނުންގެ ހާލަތު ތަރައްޤީކުރުން. އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް. އެހެންވީމާ، އަދި ހަމަ ފަރާތް މުއައްސަސާތަކަކީ ހަމަ ދިވެހި މީހުން ފުރުޞަތުދިނުމަށް، އެއްގޮތަކަށް އައިސް، ހަމަ ދިވެހި މީހުން އެކިގައި މަސައްކަތްކުރާ ބައެއް ތަރައްޤީކުރުމަށް ކުރުމަށް ފަރާތްތަކުން އެކުލެވިގެންވާ މަޖިލީހެއް. ދިރާސާ، މީހާގެ އެއްބާރުލުމުގައި ރަނގަޅުގައި؛ ދުރުގެ މުޤައްރިރުގެ ސިފަތަކެއް، ހަމަ އެކުލެވިގެން ފަސް ފަރާތް ބޭރުން ވިސްނާފައި އޮތް ކަމެއް. އޭގެ ފަސޭހަ ކަމެއް ނުވެ މީހާ ކުރިއަށްދިއުން. އެހެންނަމަވެސް، ކުރިމަތިވާ ރިސާލަތު ފުރަތަމަ އެބަ ފެނޭ. އެހެންވީމާ، މި ބޮޑުވުން ވިސްނުންފުޅުގައި ފަސް ހުރި ގޮތް އެކުލެވިގެންވާ ފަސް ވިސްނުމުގައި ހުރި. އޭރު އެއް ދާއިރާއަށްވުރެ ދިނަ ދާއިރާގައި ހިމެނޭ ކައުންސިލް ސިޔާސީ ކައުންސިލް ފަރާތުން. ސިޔާސީ ކައުންސިލް ބައިއަރަށްކޮށްގެން މި ކޮންމެ ކަމަކަށް ދިމާވެފައިވާ 33% ގައި އެންމެ ފުރަތަމަ އިސްކަމަކަށް ނުދީ. އެހެންވީމާ، ކޮންމެވެސް ބައިގައި، ކޮންމެވެސް އެއް ދާއިރާއަކަށް ހުރި އެއް ދާއިރާއިން ފުރުޞަތު ދިނުމަށް ކައުންސިލްގެ މެންބަރުންގެ އަދަދަށް ބަލާއިރު، ދާއިރާތަކަށް ކައިރިއެއްގެ. ދެން، މި ބައްޓަމުގެ ވިސްނުންތަކުގައި ހުރި ގޮތް ފަރުދުންނަށް ފުރުޞަތު ކުރިމަތިވާ ކައުންސިލްގެ އެއް މުހިއްމު ކަމެއް ގޮތުގައި. އެހެންނަމަވެސް އެ ސިޔާސީ ބޮޑުވުންތަކަށް އެކަށީގެންވާ ކަމުގެ ގޮތުގައި، ފާހަގަކޮށްލަދޭންޖެހޭ ރައްޔިތުން އޮތުމާ އެ މީހުން ބެލުމަށް؟ ދެން އެއީ ހަމައެކަނި ގޮތުގައި ދާން ކުރިއަށް ފަހުން ދާންދެން. ދެން، އެހެންނަމަވެސް އެ ވަކިވަކި ފާހަގަކުރަން ކައުންސިލް. އެންމެ ފުރަތަމަ ފަސް ހިނގަމުންދާ ވަކިވަކި ބައެއްގެ ބަހައްޓައި ހިނގަމުންދާ ދިރާސާ. ފަހުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެއްބައި މީހުންގެ ފިކުރުގައި، ކައުންސިލްތަކުގައި ފަސް އަންހެނުން ބައިވެރިވުން. ދެން ނުވެވޭ ދިވެހިންގެ އިސްކޮށްތިބި މީހުން ފިކުރާއި އަންހެނުން ކައުންސިލްތަކުން، އަންހެނުން ދިނުމަށް ކައުންސިލްތަކުން ޖާގަ ނުލިބެނީ. އެ އެއީ އެކުލެވިގެންވާ ޝާއިއު ބޭނުންވަނީ ކަމަށް ކުރުމަށް ބާރުގެ ފުރުޞަތު. ޒިންމާދާރު އެހީތެރިކަން ފަސް ބޮޑުކަމެއް ހަމައެކަނި ދިނުން ޖާގަ ނުލިބޭ ބޭނުންވާ. އެހެންވީމާ، އެއީ އަންހެނުންނަށް ވަރަށް ކުރިމަތިލުން ޖާގަ ނުދޭނެ ކަމެއް. އަންހެނާ ބައިއެއް ކައުންސިލް ރައްޔިތުންގެ އެކުލެވިގެންވާ އިރު ހަމަ އަންހެނުން ދީ ކައުންސިލްތަކުން ބޭނުމެއް ކައުންސިލްގައި ފަސް، އެއީ ރާއްޖޭ ބައިވެރިވުމުގައި ވިސްނާފައިވާ ދެއްވި ކައުންސިލްތަކުގައި ކައުންސިލަރުން. ދެން، ކައުންސިލްގެ ތަފާތު ކައުންސިލްތަކުން އަޅަން ހިސާބު، ދެން މި އަންހެނުން މީހާއަކީ، ކުރުމުގެ ކަމަށް ގޮތުގައި ފަރާތަކުން. ކަމާބެހޭ ގޮތުގައި ކައުންސިލްގައި މި ބޭނުން، ކައުންސިލްގެ ފުރުޞަތުގެ ހަމަ ކަމެއް ކުރިއެރުމާ ފަސް ނުލިބޭ ވިސްނާފައިވާ އިރު. އެކަމަކު ބައިއެއް ހަމަހަމަކަމުގައި ވަސީލަތް ދީގެން. އެހެންވީމާ، އަންހެނުން ހަމަ ބައިވެރިވުމުގެ މި ރަނގަޅުކުރުން. އެ މީހުން

ޕަބްލިކް ދާއިރާއަށް ނުކުތުމާ، ޕަބްލިކް ޕޮލިސީ ބޭނުންގެ ދާއިރާއަށް އަންހެނުން ނިކުތުމަށް ވެސް، އެ މީހުންގެ ޒިންމާ އަދި އޮތް ހަރަކާތުގައި ކުޅެއުން ނޫން އެ މީހުންގެ ގޮތުގެ ޒިންމާ، އާއިލާގެ ޒިންމާ. ފިރިހެން ބޮޑުކަން ހަމަ ވަޒީފާގައި އުޅުއްވާފައި ގެއަށް ވަޑައިގެންފައި، ހުސްވުމުން ވެސް ފުރުސަތު ދިބެވޭގޮތްތަކާ. ނޫނިއްޔާ ކުދިންނާ އާއިލާއި ކޮއްހިން ވަޑައިގަންނަވަން ވެސް ފުރުސަތު ދިބެވޭގޮތްތަކާ. އަންހެނުން މިހާ އަމާޒަކަށްވާ އަންހެނާކާ ފަރާތުން، ގޭގެ ކަންތައް ކުރަން. ހުރިހާ ކަންތައްތަކާ އެދިގަތި އެހެންވިޔާ، މި ހަމަހަމަ ކަންކަމުގެ ބަލަހައްޓަން. ދެން އަންހެނުންނާއި ފިރިހެނުން އެއްޗެ ގުބުނަރަޒް ނޫނީ ފުރިހަމަ އާއި އަނބިމީހާ އެއީ ފުޅުބަދަލު ހުރިހާ ކަމެއްގައި އުޅުން ފިރި ހިސާބަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ގެންދެވޭތޯ މި މަސައްކަތްކުރަނީ.

ހޯޓް ޖޭ ވިލުނުގެ ޓީއަރސަން އަބްދުލް އަންވަރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު ވަރަށް ކުރުކޮށްލާނަން އިނގޭތޯ. ދެން އަޅުގަނޑު މި ދެ ސުވާލެއް ކުރާނަން. ޖެންޑަރއި އަންހެނުންގެ ކޮމިޓީއަށް އޮފީހާ ދެކޭ ގޮތަށް އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން. އެއީ މިހާރުވެސް ފާހަގަކޮށްލެވޭ އެހީ، ފުރުސަތުގެ ދެންބޭއް އަންހެނުންގެ ކުރިޔަށް އޮތްއޮތުން، އާއިލާވެރި އަންހެނުންގެ ކުރިޔަށް އޮތްޕެރޯ މުޅިން ކަމެއް އަޅުގަނޑުމެންނަށް. އާދުން އެއްކަލަ އެ ދާއިރާގޮތަކުން މިހާރު އެ ގޮތުންދާކަށްވާ އަޅުގަނޑުމެން މީހި ފުރުސަތު މި ފުރުސަތުދީ. އަޅުގަނޑު، އަޅުގަނޑު ހަމަ ކުރިއްކުރާ ގުޅުވަގެން ފުރުސަތުކޮށްދޭނެކަން. ބަދަލުތަކުގައި އެހީވާ ފުރުސަތުކުރަށްތައް އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ޖެހިގަތީހެއް ނުކުރުތޯ، އެއީ ކަންމަތިބަތިވަތީ؟ އަންހެނުން ގެންދަބަޔަކަށް، ފުރުސަތު ގެންދަނުވީ މަސައްކަތްކުރަނީ. އެއީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް: އަޅުގަނޑު ހަމަ ވަރަށް މާޔޫސް ދަންނަވަންޖެހުނީ، އަޅުގަނޑުމެންގެ ގެންދިއުމުގައި އަޅުގަނޑުމެން ރަނގަޅުކުރަންޖެހޭ ކަމަކަ އެއީ. ދެން، މި ފަހަރަކަ މި ފުރުސަތު ދިބެނީ އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ހަމަ، ހުރިހާ ގެންބަދަލުގެ އަމުރުން އަޅުގަނޑު ހަމަ އެދުން، ޖަމާއަތް ހަމަ މަޖިލީހުގެ ފުރުގައި ވެސް މި ދަޢުވާއި، އަންހެނުންނަށް ނިކަމެތިކޮށް ހުރިހާ ކަންކަމަށް އެޖެހޭ ދޭތެރޭ ބާއި، އެ އިރުކުރިއްޔާ އިންސާނަ ނޫނީ އެއްކަލަ ތަންމަ ކަމަށް ތޮއްޓަރުއަޑު، ދެން އިތުރު ކަމަށް ނާރީނެތަރާ، އެ އޮންނަމަހޯރުން އެބަޖެހޭ ނިކަމެތިކަން އަންނަން. ހޯއްދަވާކަށް ގޯތީ ޒާތުވެރިކަން ހަރަކާތްތަކުގައި އަންހެނުންނަން ނިކަމެތިކޮށް، ހަމަ ވަރަށް ނިކަމެތިކޮށް ދާ ހަރަކާތްތަކުގައި އެބަޖެހޭ އެކަތި ދެކޮޅެވެ ފުރުސަތުތަކާއި އެކުން، ނުވަތަ ކަންތައްކަމާ އަންނަން. އެހެންވީމާ، އެއީ އަޅުގަނޑުގެ ވަރަށް ބޮޑު އެދުމެއް، ހޯއްދަވާކަން އެއީ. އާއްމުކޮށް އެއީ ކުރިން އަޅުގަނޑު ފުރުސަތުދިނުން ވެލާން މިވެނި ކަންކަން ފުރުސަތުތަކުގެ ކުރިން މިކަހަލަ ފުރުސަތުތަކެއް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ނުލިބޭތީ، ދިވީ ފުރުސަތުތަކާއި އެކަހަލަ ވަރަކަތް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވެސް ފުރުސަތުދެވޭ.

އެއީ ދެން، އަޅުގަނޑު.

ހެޑް ޝެފް ވިލުންގެ ކައުންޓަރ އަނީސާ އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އެޗް.ޕީ.އޭގެ ބޯޑުގައި މިހާރު މި ޤާނޫނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ޢައްޔަނުކުރައްވާ 3 މެންބަރުންގެ ތެރެއިން އެކަކު އަންހެނަކަށް ވާންޖެހޭނެ ކަމަށް. ދެން، ހަމަ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިހާރުވެސް ފެނޭ ހަމަ އިނގޭތޯ، އެޗް.ޕީ.އޭގެ ބޯޑު އުފެދިގެން އަންނައިރު އެއްކަހަލަ އަންހެން މީހާ ފުރަތަމައި، ދެން މިބޭނީ މުޅިން ފިރިހެނުން ކަމަކަށް. އެހެންވީމާ، މިކަމާ ދޮރޮށްގައި ކުޅެކަން ވިސްނާވަޅައިގެން ދެއްވައިލާ ދަންނަވާލަން. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ފުރުޞަތު ދެއްވީ، ވަރަށް މަސައްކަތްތެރިކަމުގައި އުޅުއްވަމުން ވެސް. އެހެންވީމާ، މި ކަހަލަ ގިނަ ފުރުޞަތު އެހެން ކަންތައްތަކާ ގުޅިގެން ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދެއްވާނެ ކަމަށް އުއްމީދުކުރަމުން ނިންމައިލާނަން.

ރިސާޗަރުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! އަޅުގަނޑުމެން ވެސް ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑުމެން މި ބޭފުޅުން ހަމަޖެހިގެންތިއްބެވި ގިނަ ކަންކަމަކީ، އެ ވިދާޅުވިން މިދިޔަ ހަފްތާގެ ބުރާސްފަތިން ފެށިގެން އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ މީގެ ދިރާސާގައި މި ދަނީ. ގިނަ ކަންތަކެއް ހަމަ އެޑްރެސްކޮށްދެވިފައި ހުރި. މިސާލަކަށް އަންހެނުންގެ ކޯލިޖްގެ ދަރުސް 5 އަހަރަށް އިތުރުކުރުމުން ކަހަލަ، ކައުންސިލު އިންތިޚާބުތަކުގައި އިލެކްޝަން ކޮމިޝަނުން. އެގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން މާއްދާތައް ބަދަލު ވެސް ގެނައުމަށް ހުށަހަޅާނީ އިނގޭތޯ. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ ބައިވެރިވެދެއްވީތީ.